

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 11

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Kovo (March) 15, 1935.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVI

Reikalauja Klaipėdos Naciams Mirties Bausmės

Grekijos Sukilėlių Armija Nugalėta

Revoliucinis Streikas Kuboje

REIKALAUJA KLAIPĖDOS NACIAMS MIRTIES BAUSMĖS.

Kaunas. — Klaipėdos krašto išdavikų byla eina prie pabaigos. Visi liudininkai jau išsklausi, ir dabar valstybės prokuroras reikalauja mirties bausmės penkiems Klaipėdos krašto naciams teroristams, kaltinamiems už nužudymą Jurgio Jesučio.

Nacių grupė Klaipėdos krašte padarė suokalbių atskelti šį kraštą nuo Lietuvos ir prijungti prie Vokietijos. Jurgis Jesutis, kaip sakoma kaltinimo akte, suokalbininkus išdavė Lietuvos autoritetams. Naciai jį už tai nužudė.

Kitiems 121 kaltinamiems naciams prokuroras reikalauja kalėjimo bausmės.

Nacių suokalbininkų byla tęsiama jau nuo praeito gruodžio mėnesio pradžios. Kokias bausmes teismas jiems paskirs — dar nežinia.

GREKIJOS SUKILĖLIŲ ARMIA NUGALĖTA.

Atenai, kovo 11. — Grekijos kariuomenės ir laivyno dalis sukelta revoliucija, kuriai vadovavo demokratijos šalininkas, buvęs premieras Venizelos, jau nugalėta. Lojalistų kariuomenei pavyko galutinai sutruškinti sukilėlių armiją Makedonijoje ir kitur. Sukilėliai buvo taip prispirti, kad bėgdami net nespėjo sunaikinti tiltų ir geležinkelio. Sukilėlių kariuomenės generalas Demetrius Kamanos, su visu savo štabu, pabėgo į Bulgariją. Pasilikusi be vadų kariuomenė pasidavė. Dar laikosi sukilėlių laivyno dalis, bet tikima ir jį netrukus bus nugalėtas.

Lojalistų kariuomenei vadovavo gen. George Kondylis. Sukilimas tęsėsi viso 9 dienas. Paskutiniai pranešimai nusako, kad tuo gana trumpu laiku abi pusės neteko virš 4,000 karių užmuštais ir daug sužeistais. Demokratijos šalininkai pralaimėjo. Dabartinė vyriausybė yra linkusi atsteigti monarchiją.

REVOLIUCINIS STREIKAS KUBOJE.

Havana, Kuba. — Studentų, profesorų ir apie 400,000 darbininkų streikas pasireiškė revoliuciniu streiku. Del to Kubos vyriausybė sumobilizavo militarus atsargas prieš tą streiką. Tarnybon pašaukti visi buvę policininkai, ugnagesiai ir kiti civiliniai, kurių dauguma vyriausybės apmokama. Vyriausybė taipgi suspendavo konstituciją ir paskelbė karo stovį, pasirūšusi atkakliai kovoti prieš streikininkus. Pripažinta mirties bausmė teroristams, o vyriausybės tarnautojams pripažinta teisė žudyti streikininkus, jei šie darytų puolimus.

Havana ir kitoms provincijoms paskirta militariniai gubernatoriai. Savu keliu teroristai trankosi po miestus ir visur sprogdina bombas. Šeši žmonės jau užmušta ir keliolika sužeista. Virš 1,000 suareštuota. Tuo tarpu streikininkai grąsina viską išgriauti ir sunaikinti. Kuboje visur viešpatauja teroras. Šio revoliucinio streiko tikslas — reikalavimas pralaukti Mandieto valdžią.

KOMUNISTAI RENGIA REVOLIUCIJĄ AMERIKOJE.

Washington, D. C. — Kongreso žemesniųjų rūmų komitetui apie komunistinį veikimą Amerikoje liudijo Amerikos Darbo Federacijos prez., Wm. Green, kuris nupasakojo, kad komunistams jau pavyko įdiegti raudonosios propagandos diegus Amerikos Darbo Federacijoje ir kai kuriais atvejais jie turi įsigyti kontrolės. Esą, komunistai yra sudarę visą eilę nuosavų darbo unių krašto pramonėje. Esą vis tai įžengiamieji pasirengimai į generalį streiką ir revoliuciją Amerikoje. Nors unių komunistų stengiasi neįsileisti, bet pereinamais metais jiems pasisekė prisiųsti savo atstovus į Amerikos Darbo Federacijos seimą. Jie, mat, kontroliuoja brangiųjų kailiukų unią New Yorke, o ta uni priklauso prie Darbo Federacijos. Jie daug darbo laike darbininkų streiko Pacifiko uostuose ir stengėsi sukelti revoliuciją.

Iš kitų devynių komitetų parytė, kad ir kitose uniųose komunistai smarkiai veikia. Be to, dažnai naudoja sabotazą ir kitokius piktus darbus. Komitetas ieško priemonių, kad komunistų įsigalėjimą Amerikoje sulaukius.

ANGLIJOS MINISTERIS VYKSTA Į MASKVĄ IR VARŠAVĄ.

Berlynas. — Pastaruoju laiku, kad užtikrintus „taiką Europoje“, Anglijos užsienio reikalų ministeris, Simon, nuvyko į Berlyną pasitarti su Hitleriu. Atvykimo dienoje Hitleris „apsirgo“ ir pasimatymas nevyko. Pagaliau tas pasimatymas atšaukta. Dabar visame Berlyne negalima surasti, kas tą atšaukimą padarė. Aiškus dalykas, tačiau, kad tas atšaukimas padaryta su Hitlerio pritarimu. Seniau panašus atšaukimas buvo padaryta, kai Anglija kaltino Vokietiją už atsiginklavinimą. Tuomet tas atšaukimas atrodė gudrus politinis žygys. Bet dabar nebeatrodo toks jau gudrus, kai tapo paskelbta, kad netrukus Simon vyksta tuo pat reikalu į Maskvą ir Varšavą, o tai reiškia Vokietijos visišką izoliavimą. Išsiganę to, vokiečiai dabar svarsto Simon'o kvietimą vėl atvykti į Berlyną.

MINEJO MUKDENO PERGALĖ.

Tokio, Japonija, kovo 10. — Šiandien Japonijoje minėjo 30 metines Mukdeno mušio pergalės sukaktuves. Paminėjimas padaryta nepaprastai didelėmis šventėmis. Visa japonų tauta pasidžiaugė pergale, kurią lairėjo prieš rusų daug didesnę jėgą 30 metų atgal. Tuo tilslu kelta demonstracijos, teiktos paskaitos ir melstasi. Iškinėse dalyvavo ir Japonijos imperatorius Hirohito.

ESTIJA PANAIKINO POLITINES ORGANIZACIJAS.

Talinas. — Estijos vyriausybės nuosprendžiu visame krašte panaikinta visos politinės organizacijos ir uždrausta visoki politiniai susirinkimai. Ši nauja tvarka įsigalioja prieš kovo 20 dieną. Vyriausybė aiškina, kad ji dabar yra užimta naujos konstitucijos formulavimu. Sako, Estija bus pakeista kooperatyve valstybe.

PRADETI NRA REIKALU ISKLAUSINĖJIMAI.

Washington, D. C. — Praeitą savaitę senato komisija pradėjo išklausinėjimus NRA akto atnaujinimo reikalais. Šis aktas po birželio 16 d. turės būti pakeistas nauju. Prezidentas Rooseveltas sutinka, kad pats kongresas šį aktą pataisytų taip, kaip jam tinkamia. Sužinota, kad pataisytas aktas projektas jau parašytas ir juo remiantis kongreso komisija ves išklausinėjimus, kurių metu bus daromos pastabos. Svarbus dalykas pataisytame akte bus darbo provizija. Orgaizuotų darbininkų vadai yra pasirengę atkaklion kovon už darbininkų teises.

NRA administratorius, D. Richberg, ragina kongresą NRA prailginti dviems metams.

DIDINA AMERIKOS ARMIJĄ.

Washington, D. C. — Jungtinių Valstijų senatas, 68 balsais prieš 15, kovo 8 d. nubalsavo šiemet paskirti kariuomenei \$400,000,000 ir padidinti nuolatinių karių skaičių nuo badartinių 118,750 iki 165,000. Todel kariuomenė padidinama apie 40 nuosimčių. Kongreso gi atstovų butas nutarė, kad prez. Rooseveltas kariuomenę gali didinti tiek, kiek jis nori.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Chicago, Ill. — Įsakymu iš Washingtono Illinois Emergencij Relief komisija nusprendė statyti devynias stovyklas visų šųjų darbų darbininkams įvairiose valstijose vietose. Tų stovyklų pastatymas kainuos apie \$168,000.

St. George, Utah. — Aliejaus šulinio sprogime žuvo 10 žmonių ir 12 sužeista. Jie visi būtinai susirinkę pažiūrėti atidarymo pirmojo šioje apylinkėje aliejaus šulinio. Tuo momentu nutiko nelaimė.

Maskva. — Rusijos vyriausybės paskelbė, kad jau visiškai išmaikinus vidaus privačią prekybą. Tuo budu išgriautas tarp gamintojų ir vartotojų tarpininkavimas. Dabar galvo-

jama, kokių budu įvedus šį betarpišką prekių keitimą be pinigų pagalbos.

Londonas. — Ateinantiems metams Anglijos kariuomenei, karo laivynui ir oro pajėgoms numatyta praleisti \$626,250,000. Tokių didelių metinių karo reikalams išlaidų Anglija neturėjo per tryliką pastarųjų metų.

Washington, D. C. — Jungtinių Valstijų iždinė paskelbė atšaukianti visas nacionalių bankų banknotus. Už šias banknotus bus išmokama taip vadinamam „laisvuju auksu“ ir valstybė šioje transakcijoje, vaduo damos nupuolusia dolerio kaina, kraštui padarys apie \$642,000,000 gryno pelno, tokia suma sumažindamas nacionalę skolą.

New York, N. Y. — Kovo 8 d. į Ameriką atvyko Anglijos garsusis rašytojas, H. G. Wells, lietuviams žinomo veikalo „Pasaulio Istorija“ autorius. Čia jis atvyko arčiau susipažinti su

Amerika ir, ištolo žiurint, geriau pažinti Angliją. Amerikoje bus apie tris savaites.

Haichow, Kinija. — Kiangsu provincijoje pradėjo siausti keista juodoji karštligė, kuri baigia išmarinti ištisus miestelius. Jau tukstantai žmonių nuo tos ligos mirė. Iš kur ta liga atsirado — niekas nežino. Ši ligą grąsina išmarinti apie 5,000,000 kiniečių, kurie toje provincijoje gyvena.

Tokio, Japonija. — Japonijos senatas nubalsavo paskirti armijai ir karo laivynui \$296,000,000, tai yra 47 nuosimtų visų metinių valstybės įplaukų, kurios siekia apie \$600,000,000.

Sofija, Bulgarija. — Manoma, kad Grekijos sukilėliai turi apie 100,000 karių. Bet Ate-nuose, Grekijos sostinė, skelbia kitokias žinias. Jie taipgi skelbia, kad sukilėliai jau nugalėti, jų vadas Venizelos sužeistas ir bėga į Aigiptą.

Iš Lietuvos

PERDĖS DIDVYRIŲ KUNUS.

Vasario mėn. 12 dieną Lietuvos Aero klubo atstovas priėmė atsiųstus iš Vokietijos Dariaus ir Girėno metalinius karstus. Netrukus didvyrių kunus perdės į šiuos karstus, o pavaršį jie bus palaidoti laikinai Kauno kapinėse. Sarkofagas nebus dirbamas, nes, kaip žinoma, Dariaus ir Girėno, kunai bus pernešti Priskikimo bažnyčios rusin, kur įtaisomos kriptotos. Tose kriptose bus laidojama pasižymėjusieji tautos vyrai.

GALI IŠIRTI NESENAI ISISTEIGUSI OPERA.

Klaipėdoje buvo susidaręs operos kolektyvas ir pastatė operą „Traviatą“. Bet savomis lėšomis opera išsilaikyti nepajėgia, o pašelpų negavo. Manoma, kad vasario 15 d. opera „Traviata“ Klaipėdoje eis paskutinį kartą su Kipru Petrusku. Operos kolektyvas taip pat išsikirstys.

DAR NAUJA PRIEŠVALSTY- BINĖ ORGANIZACIJA KLAIPĖDOS KRASTE.

Pereitę metų vasarą Klaipėdos miesto magistrato tarnautojai Franz Naused, Gerhard Kundoch ir Siegfried Wertens įkūrė Klaipėdos mieste nelegalią priešvalstybinę organizaciją „Jungvolk“ (jaunos tautos) vardu. Norėdami paslėpti naujų darbų darbininkams įvairiose valstijose vietose. Tų stovyklų pastatymas kainuos apie \$168,000.

Pažymėtina, kad patys šios priešvalstybinės organizacijos nariai, pastebėję, kad čia varomas pavojingas nusikalstamas darbas, pranešė apie tai valstybės saugumo policijai. Dabar šios organizacijos vadai suimti ir pasodinti Kretingos kalėjimui. Jiems iškelta byla, kuri

netrukus bus perduota apeliaciniam rumams.

SUDARYTAS KAUNO MIE- STO BIUDŽETAS.

Kauno miesto savivaldybė jau sudarė 1935 m. biudžetą. Projekte yra numatyta turėti pajamų ir išlaidų po 1,645,191 litų. Biudžetas, palyginus su 1933 ir 1934 m., išėjo dviem milijonais litų didesnis. Savivaldybė pajamas yra numatiusi iš įvairių mokesčių, rinkliavų ir savo įmonių pelno. Išleisti tikisi: skoloms mokėti 2 mil. litų, švietimo, meno ir kultūros reikalams — 1,139,400 lit., socialinei globai — 1,137,150 lit., sveikatos reikalams — 887,037 lit., miestui tvarkyti — 669,821 lit., mokyklų namams statyti — 171,000 lit., naujai ligoninei statyti — 100,000 lit. ir tt.

PRADĖS STATYTI DARIAUS- GIRĖNO ANTKAPI.

Neseniai Lietuvos Aero Klubas galutinai priėmė trijų architektų projektą Dariaus—Girėno antkapiui ir rusiui statyti. Kai tik atšils, tai Kauno kaupo se pradedi darbai rusiui ir antkapiui statyti.

JAU ATSPAUSDINTA VIL- NIAUS GELEŽINIO FONDO AUKSO KNYGA.

Neseniai atspausdinta Vilniaus geležinio fondo aukso knyga. Ji yra fondo komiteto žiniotė. Netrukus į ją įsirašys organizacijos ir asmenys, pasidariusieji bei parėmę Vilniaus geležinį fondą. Vilnių atvadavus, ji bus patalpinta Vilniaus muziejuje. Tai istorinės vertės leidinys, mūsų tautos darbams ir pasiaukojimui atžymėti.

LIETUVOS VALDININKAMS DAR KARTĄ SUMAŽINTAS ATLYGINIMAS.

Prieš kelis metus, norėdamos suvesti biudžetą galus su galais, beveik visos valstybės ėmė daryti stambesnes sutapas valdininkų algų sąskaiton. Kitos valstybės valdininkams algas sumažino jau 1930 metais. Lietu-

SLA. Prezidento Atsišaukimas

Mums yra žinoma, kad dabartiniu laiku kietųjų anglių kasyklų srityje (apie Wilkes Barre, Pa.) jau ilgas laikas kaip tęsiasi atkakli ekonominė darbininkų kova netik su kasyklų savininkais, bet ir tarp savęs, butent šalininkų dviejų darbininkų unių: United Mine Workers of America ir United Anthracite Miners of Pennsylvania. Pasekmė tos kovos yra ta, kad daugelis Susivienijimo narių yra ligonbučiuose nuo žaizdų tarpasavinė kovoj gautų, arba valdžios arba kompanijų policijos sumuštų. Daugelio vienos ir kitos unių šalininkų nameliai yra dinamituojami ir gyventojų ir jų šeimų gyvybė ir sveikata ištatoma į pavojų. Musų organizacijos nariai, broliai, su įtūsusiu, mirtinu kerštu grumoją ir žaloja viens kitą.

Susivienijimo viršininkai pilnai įvertina ekonomines ir industrines priežastis kurios išsukė viršų išdėstytas pasekmes. Jie pilnai supranta, kad kova už buvį ir geresnį duonos kasinį yra netik įgimta, bet praktinė mastančio žmogaus įvytybė. Musų simpatija yra su kovojančiais darbo žmonėmis ir linkime jiems laimėjimų ir geresnio rytojaus. Mes taipgi gerai žinom, kad nežiurint į nuomonių skirtumus, pažiūrų arba taktikos nevienodumus, šalininkai kaip vienos unių, taip ir kitos vadovaujasi ištikimi prakilniausiais ir augščiausiais principais. Bet Susivienijimo viršininkai negali imtis teisės vienus ar kitus peikti arba girti: abiejų unių šalininkai ir nariai yra musų organizacijos nariai ir broliai, ir todėl į abiejų grupių draugus aš šiuomi kreipiuos prašydamas sekančio:

1. Kad toj žiaurioj kovoj Susivienijimo nariai kiek galint vengtų žaloti viens kitą.

2. Kad visi Susivienijimo nariai, nežiurint kokių prakilnių motyvų nebut stumiami, kiek galint vengtų but sužeistais arba užmuštais. Nenoriu sakyti čion, kad žmonijai visada yra geresni gyvi bailiai kaip negyvi drąsuoliai ir gal netaip jau sunku Susivienijimui but išmokėti kelias nepaprastas pomirtines, bet broliai atsiminkit apie likusias jūsų našles ir našlaičius. Nesitraukit nuo kovos arenos, kurią kovą jūs asmeniškai gal augščiau gyvybės statot. Bet pabaigoj tos kovos, ir jai besitęsiant, mes norime jums visus sveikais ir gyvais matyti.

3. Kadangi kovos lauke į jos sukurį yra įtraukta apie 12 musų Susivienijimo kuopų, tai šiuomi prašau, kad jokiam kuopos susirinkime joks unių arba streiko klausimas nebut keliamas. Mes negalime daleisti, kad ta kova but perkelta į kuopas ir jų susirinkimus. Pasirodžius kuopose suiratėms del streiko arba unių, mes busime priversti tuojaus suspenduoti kaltininkus ir net visas kuopas ir naudotis visomis kitomis Susivienijimo konstitucijos mums suteiktomis teisėmis, kad apsaugoti Susivienijimo gerbuvį ir jo narių teises ir privilegijas.

F. J. BAGOČIUS,
SLA. Prezidentas.

Karaliaučiaus Naciai Buvo Pa- siriję žygiuoti į Klaipėdą

Toliau apklausinėjant liudininkus Lietuvos kariuomenės teisme valstybės išdavimo byloje paaiškėjo, kad į Karaliaučių 1933 m. vasarą buvę suimti apie 100,000 nacių smogikų, kurie visi buvo ruošiami įstygti į Klaipėdos kraštą. Čia jie turėjo padėti Naumanbavusieji bei parėmę Vilniaus geležinį fondą. Vilnių atvadavus, ji bus patalpinta Vilniaus muziejuje. Tai istorinės vertės leidinys, mūsų tautos darbams ir pasiaukojimui atžymėti.

voje pirmą kartą valdininkams algas sumažino 1932 metų vidury. 1933 metais buvo sumažinta dar daugiau, o šiemet vasario vidury naujai išleistuoj įstatymu, Lietuvos valdininkams algos sumažinamos jau trečią kartą. Dabar visi valdininkai gaus apie 12—32 procentus mažesnius atlyginimus, negu 1932 metų pradžioje.

si smogikai buvo kariškai apmokyti ir vartojo šaunamuosius ginklus. Tarp Klaipėdos ir Vokietijos nacių buvo susitarę, kad pirmieji puls ir nuginkluos Lietuvos pasienio policiją, o abeji drauge nuginkluos Lietuvos kariuomenės dalis, stovinčias Klaipėdos krašte. Teismo pirmininkui paklausus, kodėl Karaliaučiaus naciai tada Klaipėdon nežygiavo, liudininkai aiškino, kad nebuvo vieningo susitarimo tarp abiejų Klaipėdos priešvalstybinių partijų vadovybių. Kaip žinome, tada ėjo smarkios rungtynės tarp Dr. Neumanno ir Sasso, kuris labiau tinka nacionalsocialistinio sąjudžio vadu Klaipėdos krašte. 1933 metų vasarą ginkluotam sukilimui neįvykus, jis buvo atidėtas 1934 m. sausio 18 d. Bet prieš tą laiką valstybės policija susėkė ir išardė Neumanno ir Sasso partijų praigalingus planus Tsb.

TEVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penkiadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

KUOPŲ PROTESTAI IŠSPRĘSTI

Pereitas Pildomosios Tarybos suvažiavimas patvirtino mūsų nurodymą SLA. veikėjams ir kuopoms, kad Pildomoji Taryba jų pateiktus protestus dėl pakėlimo duoklių pašelpo skyrė nariams ir lėšų fondą apsvartys savo suvažiavime ir patieks tinkamus paaiškinimus. Lygiai taip Pildomoji Taryba ir padarė. Taip visuomet buvo daroma ir kitaip būti negali.

Svarstydama Pildomoji Taryba kuopų rezoliucijose pareiškimus ir patarimus nekreipė nei daugiau, nei mažiau dėmesio į tas rezoliucijas, kurios tilpo spaudoje. Kad ir dešimt kartų viena ar kita rezoliucija būtų patalpinta spaudoje, ji daugiau reikšmės neturi už tas rezoliucijas, kurios jokioje spaudoje nebuvo paskelbtos. Todel ir gerb. SLA. veikėjų reikalavimas rezoliucijas būtina paskelbti spaudoje nesudaro jokios pridėtinės reikšmės rezoliucijoms. Pamatinis ir vienatinis tokių rezoliucijų tikslas, tai atkreipti Pildomosios Tarybos dėmesį į tą reikalą, kuriuo rezoliucijos išnešamos. Visos kuopų ir apskričių rezoliucijos to tikslui pilnai pasiekė, nes Pildomoji Taryba jose iškeltus reikalavimus apsvartė, išsprendė ir patiekė savo paaiškinimus ir tuos reikalavimus.

Pamatinis tų 38 rezoliucijų tikslas buvo pareikalauti Pildomosios Tarybos, kad ji atšauktų pašelpo skyrė nariams duoklių pakėlimą ir lėšų fondą. Pildomoji Taryba ilgai ir nuodugnai šį reikalą svarstė ir negalėjo surasti galimybių tokių kuopų reikalavimą patenkinti. Nors pereitais metais prisilaikyta galimai didžiausio taupumo ir lėšų fondo išlaidos sumažintos virš \$5,000, palyginus su 1932 metų išlaidomis, tačiau lėšų fondo deficitas vistiek sudarė virš \$12,000. Taigi nors nariai pakeltomis duoklėmis sumokės per metus apie \$6,000, vistiek dar pasiliktu metinio deficito apie \$6,000. Kad tokių numatomą deficitą panaikinus, Pildomoji Taryba buvo priversta padaryti reformas „Tėvynei“ išleidimo srityje ir kiek galint apkaupiti kitas numatomas išlaidas, net patiems Pildomosios Tarybos nariams sumažinant dienpinigius už sugaištą laiką, nors toki atlyginimą aiškiai nustato SLA. konstitucija. Kaip visa Pildomoji Taryba, taip ir Centro Raštinės administracija griežtai nusistatė laikytis kuodidžiausios ekonomijos, kad šiais metais lėšų fondo išlaidos neviršytų pajamų.

Kalbant apie ekonomiją tenka pastebėti, kad iš SLA. Sekretoriaus metinio raportu šiam Pildomosios Tarybos suvažiavimui pateiktą, jog pereitais metais sutaupyta apie \$40,000 išmokėjimuose iš visų SLA. fondų, palyginus su išmokėjimais 1932 metais. Palyginimas darytas tarpe 1932 ir 1934 metų delto, kad šie abejie metai buvo Seimo metais ir todėl susidarė nepaprastos išlaidos. Taip kad taupymas Susivienijimo išmokėjimuose eina visais frontais ir žymus progresas yra pasiektas. Bet to dar neužtenka ir todėl Pildomoji Taryba šiais metais siekia dar didesnio taupumo ir be abejonės to pasiekė.

Akyvaizdoje augščiausiai išdėstytų faktų linkėtina, kad ir tos SLA. kuopos ir tie SLA. nariai, kurios ir kurie yra pareiškę, jog nemokės pakeltų duoklių ir lėšų fondą pašelpo skyrė nariams vedimui, savo nusistatymą pakeistų ir nustatytas duokles pilnai užsimokėtų. Tiesa, yra tik kelios tokios kuopos, kurios laikinai susilaikė pakeltas duokles

mokėti ir kai kuriose kuopose yra nežymi dalis tokių narių, kurie nenori tų duoklių sumokėti. Tačiau neabejojame, kad po šio Pildomosios Tarybos suvažiavimo, kuris savo protokole nuodugnai paaiškina visų SLA. narių žiniai tas priežastis, kurios privertė duokles pakelti, kiekvienas tokių savo laikiną nusistatymą pakeis ir kooperuos su Pildomąja Taryba, kad išvedus Susivienijimą sveiku iš pergyvenamo ekonominio sunklaikio paimiav.

Galima tik pasidžiaugti SLA. narių budrumu organizacijos reikalų sargyboje, tačiau tas budrumas neturėtų siekti net pačios organizacijos svarbiųjų reikalų nepaisymo laipsnio. Kuomet gerais norais paremtas narių budrumas pasiekia griežto užsispyrimo laipsnio, tokia padėtis niekuomet negali išeiti organizacijos ir jos narių labui. Tokių užsispyrimų bent kuriais organizacijos reikalais privalome vengti.

SLA. KUOPŲ ATSKAITOS

Žymus SLA. veikėjas rašo „Tėvynei“ Redakcijai sekamą pastabą: „Pastebėjau, kad ir šiemet pradedama spausdinti „Tėvyneje“ S. L. A. kuopų metinės apyvartos ir viso veikimo atskaitos, kaip ir kitais metais buvo daroma. Mano supratimu, tokių atskaitų talpinimu „Tėvyneje“ tik bereikalingai eikvojama brangi vieta SLA. organe. Butų daug naudingiau sunaudojama vieta kokiais nors agitatyviškais rašiniais apie Susivienijimą ją užpildžius. SLA. reikalų skyrius apamai perdaug ilgais kuopų veikimo aprašymais užpildytas. Tokių ilgų aprašymų, o juo labiau asmeniškų ir polemiskų išvadžių tuose aprašymuose reikėtų vengti. Reikėtų tik įvykių faktus pažymėti ir to užtektų.“

Pilnai sutinkame su šios pastabos autorium, kad reikėtų vengti asmeniškumų ir polemiskų priemonių SLA. kuopų veikimo aprašymuose, tačiau nemanom, kad talpinimu „Tėvyneje“ kuopų metinių apyskaitų nenaudingai sueikvojama vieta SLA. organe. Visų pirma SLA. kuopos turi teisę savo reikalams panaudoti SLA. organą. Antra, kuopų metinio veikimo ir finansinės apyskaitose pamatome mūsų organizacijos vienetų stovį. Žinoma, kai kurių kuopų perdaug smulkmeniškos apyskaitos organui siunčiamos ir todėl tokias apyskaitas prisiema su trumpinti, tik aplamas metines pajamas ir išlaidas pažymint.

Be kita šios apyskaitos aiškiai parodo kokių stropumų kuopų valdybos ir veikėjai reikalus veda ir ant kiek budriai prižiūri savo kuopos sergančius narius. Štai turime vienos kuopos apyskaitą už pereinamųjų metų dešimtį mėnesių. Ši kuopa augščiausiai pažymėtu laikotarpiu išėmė iš SLA. netoli pustrėčio tukstantų dolerių daugiau, negu viso į Susivienijimo išdą sumokėjo. Šios kuopos nariai pašelpomis iš SLA. išėmė beveik \$1,250 daugiau, negu pašelpo skyrė nariams duoklių sumokėjo. Tačiau ši kuopa išnešė smarkiausių protestą prieš pakėlimą 5c. į mėnesį pašelpo skyrė nariams. Kuopai nesvarbu, kad Centro Raštinė turėtų galimybę geriau pridaboti sergančius narius, kurių pati kuopa kaip reikia neprižiūri. Kitos šioje kolonijoje gyvuojančios SLA. kuopos mažiau išėmė pašelpomis, negu jų nariai sumokėjo. Vadinasi, vietinės gyvenimo aplinkybės sveikatingumo ir ekonominės buklės žvilgsniais nėra tuomi faktorium, kuris privertė šios kuopos narius tukstantų dolerių siekiančias sumas išimti daugiau, negu ji sumokėjo į organizaciją. Čia aiškiai matomas apsilaidimas sergančių narių prižiūrėjime.

Trumpoje sutraukoje kuopų veikimo ir finansinių operacijų talpinimo „Tėvyneje“ metinės apyskaitos yra aiškiai veidrodžiui kuopų padėties, jų veikimo ir budrumo visais organizacijos reikalais. Todel manome, kad naudingai sunaudojama vieta SLA. organe paskelbiant tokias kuopų apyskaitas.

VIENPUSIŠKOS PASTANGOS

Prezidentas Rooseveltas kovo 6 d. spaudos atstovams užgindavo gaudus, kad buk jo administracija siekianti dar daugiau nupiginti dolerio vertę. Tačiau šia proga prezidentas Rooseveltas pareiškė savo nusistatymą, kad pragyvenimo reikmenų kainos nėra pakankamai pakilusios palyginus jas su nupigintu doleriu, kas reiškia kad vyriausybė dės pastangų pragyvenimo kainas pakelti iki tos normos, kad atitiktų nupigintai dolerio vertei.

Tokis prezidento Roosevelto nusistatymas ir jo administracijos pastangos gyvenimo reikmenų kainas kelti nejudinant darbininkų uždarbio, yra begalo vienpusiškas dalykas. Dolerio nupigimas lygiai palietė biznierių ir darbininkų. Tačiau biznierių jau žymiai savo pajamas padidino kylančiomis produktų kainomis, o darbininkų uždarbis nepakilo nei pusiau tiek, kiek pakilo pragyvenimo reikmenų kainos. Kuomet dabar vyriausybės pastangos dedamos vien tam, kad pakelti tik pragyvenimo reikmenų kainas, o darbininkų uždarbis paliekamas vien darbdavių malonei, tai netik daroma skriauda darbo visuomenei, bet ir ekonominiams krašto gaiviniui mažinamos išgalės. Mažinimas visuomenės perkamosios galios tiesioginiai paliečia viso krašto ekonominę buklę.

Vadinasi, prezidento Roosevelto naujoji dalyba eina tuo pačiu senos santvarkos keliu: be jokios atodairės kelti visuomenės gyvenimą paliejančių reikmenų kainas, o visuomenės pajamas palikti darbdavių malonei. Todel nereikia stebėtis, kad šandie visame krašte siaučia streikų banga. Kuomet valdžia savo pastangas koncentruoja tik stambiojo biznio interesams, tai darbininkams ir belieka tik žiaurios kovos keliu savo buklę gerinti. Tokiomis savo vienpusiškoms pastangomis naujoji dalyba neišlaiko jokio balanso krašto ekonominiams gaivinimui.

GRAIKIJOS REVOLIUCIJA

Pastarionis dienomis kilusi Graikijos revoliucija, rodos yra tolimas lietuviui dalykas. Juk mums, rodos, nesvarbu ar Graikiją šandie valdo Caldaris, ar ją rytoj valdys Venizelos.

Tačiau svarbu yra tas, kad šandie Graikijoje grumiasi dviejų žmonių gyvenimo ideologijų jėgos: sukilo didžiojo Graikijos patrioto Venizelos vadovaujami demokratijos šalininkai prieš monarchijos šalininkus. Šandie Graikiją valdo Caldaris vadovaujami fašistai, kurie atvirai apaštalaus gražinimui monarchiškąs santvarkas. Demokratijos šalininkai, kurių pastangomis po didžiojo karo atstatyta naujoji demokratinė Graikija, stoji kovon su monarchistais ir šandie Graikijoje liepsnoja naminio karo gaisras. Demokratijos šalininkai ar reaktionieriški monarchistai laimės, šiuos žodžius rašant sunku įpsėti.

Galimas daiktas, tačiau, kad demokratijos šalininkai pralaimės. Graikijos kaimynai gali pagelbėti valdžios pastangoms mugalėti sukilėlius. Iškilus Graikijoje revoliucijai, Turkija ir Bulgarija pradėjo koncentruoti savo kariuomenes Graikijos pasieniu Makedonijoje. Mat eina varžytinės už Makedonijos valdymą ir šandie dar nėra galutinai nustatytų sienų tarpe Graikijos ir jos kaimynų šioje Balkanų dalyje. Todel galimas daiktas, kad iškilus išlaukiniam pavojui, patys Graikijos sukilėliai pasiduos ir pertrauks kovą vidujinės santvarkos reikalui, kad veningu frontu galėtų stoti prieš išlaukinį priešą.

Padėties žinovai pranašauja, kad šis Graikijos naminis konfliktas gali uždegti naujo karo gaisrą Balkanuose. Jei turkai ar bulgarai bandytų siekti Graikijos valdomos teritorijos, tai karas Balkanuose neišvengiamas, kuris galėtų pavojingai supurtyti ir visą Europą.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. V. A. ŠIMKUS,
3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antraštu.

UŽSINUODIJIMAS ŠVINU.

Rašo Dr. V. A. Šimkus.

Užsinuodijimas švinu medikalėje kalboje yra žinomas kaip plumbizmas arba saturnizmas. Švinas gana nuodingas dalykas, kada patenka į žmogaus organizmą. Užsinuodijimai švinu skirstomi į dvi rūšis: staigiuosius ir chroniškuosius.

Staigusis Užsinuodijimas Švinu.

Staigusis užsinuodijimas, paprastai, esti jau gana retas įvykis, — ar tai tiksliai, ar tai atsitiktinai. Tiksliai, reikia pasakyti, žmonės nemoka švinu nusinuodyti, o kas ir moka — randa geresnių ir patogesnių būdų nuodytis.

Atsitikimuose žmonės gali užsinuodyti įvairiais būdais. Paprastai vandeniu, kuris ilgai stovėjo švininiame vamzdy bei švininiame inde. Vynas ir gira (cider) turi rūgščių, tai greitai ir susiteršia švinu. Užsiteršia švinu ir pienas ir kiti gėrimai, jei esti švino paliečiai. Retkarčiais užsinuodija švinu ir švininiais plaukų dažais, veido milteliais ir dar kitais švininiais dalykėliais.

Užsinuodijęs švinu žmogus pradeda prakaituoti, pajaučia saldų, metalinį skonį burnoje, skausmą paširdžioje, vemia baltą, į surugusį pieną panašią, medžiagą, sumaišytą su maistu, kokį jis valgė. Vėliau įvyksta žarnų iritacija (susierzinimas), iš to vidurių skausmas, plečias, diidėja, prasideda viduriavimas bei viduriai užkietėja. Pulsas kinta: padažnėja, iš pradžių tvirtas, vėliau silpnas. Veidai darosi išblyškę, įtempti. Troškina gerti. Atsiranda mėšlungiai ir skausmai blauzdų raumenyse.

Pavojinguose atsitikimuose mėšlungis trauko aršiau, širdis silpnėja, žmogus praranda žadą, miršta.

Staigiojo užsinuodijimo atsitikimai esti labai rimtas dalykas — be gydytojo neapsieisi. Kol gydytojas pribus, reikia kuogreičiausiai duoti 2—4 šaukštus Epsom salts.

Chroniškas Užsinuodijimas Švinu.

Chroniškojo užsinuodijimo švinu atsitikimų daug. Nemaža ir būdų užsinuodijimui. Paprastai gi užsinuodija žmonės, kurie dirba prie įvairių švino darbų, kaip tai: malioriai, baltojo švino dažų dalyčiai, maišytojai bei gamintojai, sieninių bei kitų popierių dirbėjai, stikliai, švinininkai, elektromechanikai, linotipistai ir kiti prie švino dirbantys darbininkai bei amatninkai. Užsinuodija ir maistu bei gėrimu, kurie suteršti švinu. Maistas užsiteršia induose, dažytuose švino dažais, bei konservų dėžėse, kur esti švino.

Dabar, Kas Toliau

Kiekvienas iš mūsų galim pasisirinkti, ir tai liuosai, kokį nors iš socialio sugyvenimo klausimą, jį nuodugnai išstudijuoti ir toliau jį tobulinti. Taip daro aušviestos, augščiausiai pakilę kulturoje tautos. „Todel nenustatys, kad tos tautos ir daugiau, siekiančios civilizacijos padarais. Pas jas kiekviena šaka mokslo yra atiduota į rankas specialistų-mokslininkų. Paimkim mediciną, techniką, meną-dailę, statybą, industriją, prekybą, pramonę, žemės išdirbystę-agrikultūrą ir tt. Viskas tas eina sklandžiai, be užsikirtimo, ar sutrukdyto darbo eigos. Tad tos tautos ir susilaukia pirmiausiai savo darbo vaisių.“

Man norisi atkreipti visuomenės domę į vieną gyvą socialio sugyvenimo klausimą, kad juo netik susidomėtų, bet ir tikrai pradėtųm darba. Tą darbą dirba Lietuvos Raudonasis Kryžius nuo dienos jo susitvarkymo ir tas darbas neša apčiuopiamus vaisius. Tai apsimanymas išdirbiniais mokyklų mokiniu su kitų šalių moksleiviais savo mokyklos išdirbiniais. Neturi atskirą pasivadavinimą: „Jaunųjų Raudonojo Kryžiaus Draugija“, kuria labai didelės svarbos siekimus ateities tautų sugyvenime. Jei jaunuoliams

seksi su pagelba Raudon. Kryžiaus Draugijos sueiti į artimesnį kontaktą su kitų tautų jaunuoliais, tai tuo lengviau pasiekti tą tikslą Amerikos lietuvių jaunimui ir užrišimui ryšių su Lietuvos jaunimu. Kadangi dar pirmą generaciją didžiojo, tai tėvams nesunku yra supažindinti savo vaikus su Lietuvoje gyvenančiais giminių vaikais. Ypač tas pritiktų moksleiviams ir net universiteto jaunimui. Tą darbą manau galėtų pradėti Lietuvos atstovybė. Jei kokiais sumetimais iš politiško atžvilgio negalima Lietuvos atstovybei užsiimti tuo darbu, tai geriausiai pritiktų nesenai susitvėrusiai DULR. pradėti. DULR. galėtų specialiai išrinkti tam tyčia iš savo tarpo komisiją, kurios vienintėlis tikslas būtų sueiti artimesnį kontaktą su užsienio jaunimu ir užsiteruoti juos su dirba Lietuvos Raudonasis Kryžius nuo dienos jo susitvarkymo ir tas darbas neša apčiuopiamus vaisius. Tai apsimanymas išdirbiniais mokyklų mokiniu su kitų šalių moksleiviais savo mokyklos išdirbiniais. Neturi atskirą pasivadavinimą: „Jaunųjų Raudonojo Kryžiaus Draugija“, kuria labai didelės svarbos siekimus ateities tautų sugyvenime. Jei jaunuoliams

seksi su pagelba Raudon. Kryžiaus Draugijos sueiti į artimesnį kontaktą su kitų tautų jaunuoliais, tai tuo lengviau pasiekti tą tikslą Amerikos lietuvių jaunimui ir užrišimui ryšių su Lietuvos jaunimu. Kadangi dar pirmą generaciją didžiojo, tai tėvams nesunku yra supažindinti savo vaikus su Lietuvoje gyvenančiais giminių vaikais. Ypač tas pritiktų moksleiviams ir net universiteto jaunimui. Tą darbą manau galėtų pradėti Lietuvos atstovybė. Jei kokiais sumetimais iš politiško atžvilgio negalima Lietuvos atstovybei užsiimti tuo darbu, tai geriausiai pritiktų nesenai susitvėrusiai DULR. pradėti. DULR. galėtų specialiai išrinkti tam tyčia iš savo tarpo komisiją, kurios vienintėlis tikslas būtų sueiti artimesnį kontaktą su užsienio jaunimu ir užsiteruoti juos su dirba Lietuvos Raudonasis Kryžius nuo dienos jo susitvarkymo ir tas darbas neša apčiuopiamus vaisius. Tai apsimanymas išdirbiniais mokyklų mokiniu su kitų šalių moksleiviais savo mokyklos išdirbiniais. Neturi atskirą pasivadavinimą: „Jaunųjų Raudonojo Kryžiaus Draugija“, kuria labai didelės svarbos siekimus ateities tautų sugyvenime. Jei jaunuoliams

sau įsigijo dvarus-tvirtoves, ponams gi nupirko naujas kelias. Vilniaus kraštas paliktas likimui. Tą patį padarė ir su Klaipėdos krašto lietuvinim, nes Klaipėdos kraštas daugumoje bambizai-protestonai, tai kaip lietuvis katalikas galėtų jį lietuvininti?.. Bet, kada vokiečiai ne juokais stvėrėsi atplesti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos, tai katalikai, kurie turėjo dvarus ir namus įsigiję Klaipėdos kraštą, išsigando ir praregėjo. Dabar „gevalt“ — gelbėkim Klaipėdą!

Turėdamas šiuos davinis omėny, štai delko aš atvirai ir stačiai iš anksto perspėju visuomenę, kad nesiduotų gražiais žodžiais suviloti; kad kokia komisija prie DULR. nesuistvėrėtų su kunigais prediminiuojant. Paskutinis atvykimas svečių Vilniaus pasų reikalui, dar daugiau mane sustvėrė įsitikinime: „tikslas pateisina priemones“. Prof. kan. Kemešis visą politiką atliko klebonijoje, o du tyros sielos tėvynainiai lietuviai jaunuoliai be patyrimo Romos politikos buvo „buldachymas“ procesijos; buvo tai uždangalas ant žmonių akių, kad visi keliai eina į Romą! Neisdegt politikai jezuitų. Vol demaras sėdi už grotelių... Kas toliau? Parašysiu kitą syk. Bet konkordatas dar vis tebeveikia Lietuvoje! Ar ne?

Dr. A. L. Graičius.

JAUNIMOKELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas o brolis, sėk pasiliko grūdas
Ir dirvos nepelėsi! Tuomet, kada laisvi
Kaip kum imis singiti, dviasis jau susodins.
Vėlu juk prie darbo: sė sėsi, nė plausi.

Kol dega krutinė šventa ugnis toji.
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek viešo.
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoja.
O dirbt, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

KEISTUTIS MICHELONAS

Jaunuolis brooklynietis, baigęs
auštesnės mokyklą, Boys High
School, su dideliais atsižymėjimais
moksle: laimėjęs mokykloje prakal-
bininko dovaną kaip oratorius, lai-
mėjęs medali už ispanų kalbos mo-
kėjimą, laimėjęs keturiems metams
kolegiją dykai ir dar tam tikrą pi-
niginę paramą kas vieni metai per
4 metus. Dabar lanko New Yorko
kolegiją. Jo pasirizimas medicinos
studijuoti. Keistutis Michelonas
yra jaunas, vos penkiolikos metų
jaunikaitis. Gabus, rimtas, nuosirdus
mylintis savo auklėtojus ir gana pa-
vyzdingas ir visų gerbiamas, kas jį
tik pažįsta. Gražiai kalba lietuviškai
ir yra geras kalbėtojas. Jo tėvas, V.
Michelonas, yra S.L.A. 38 kpl. pir-
mininkas ir visuomenės darbuotojas.

Nebukim Nežinėjais

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir butį;
Tą garbę gavome jais gimę,
Tad ir neieškim jai pražūt.

Sauverveinas.

Kad lietuviais mes esame gimę —
gerai žinome. Kad gimęs lietuviu, kitokių
negali būti — taipgi neprisieis ginčytis,
nes žmogaus giminytė nėra tesla, kuri
butų galima bile kaip perminkyti. Bet
vien buti gimusių lietuviu ir tik tuo di-
džiutuotis dar neužtenka. Geras lietuvis
taip gi turi būti ir lietuviškame. Jis turi
mokėti savo prigimtą kalbą, jis privalo
mokėti savo kalbą skaityti ir rašyti; jis
taipgi turi dalyvauti lietuviškame gyve-
nime ir žinoti visą praeities ir dabarties
savo žmonių gyvenimo eigą. Aš tik tokį
lietuvių vadinu geru lietuviu. Tik tokiais
lietuviams budami, savo tos garbės ne-
pražudysime.

Kas gi, pagaliau, per lietuvis, kuris
nežino, iš kur jo tėvai kilę? Kas per lie-
tuvis, kuris neturi supratimo, kas se-
niau buvo Lietuva, ką ji reiškė pasauli-
niam gyvenime, kas ji yra dabar? Kas
per lietuvis, kuris neturi mažiausio su-
pratimo apie savo brolių šioje ir anoje
vandenyno pusėje veiklą. Kas per lie-
tuvis, kuris besikalbant su svetimtaučiu,
apie save ir savuosius žino mažiau, negu
tas svetimtautis?

O tokių pas mus, Amerikoje, pasi-
taiko nemaža. Nesakau, kad tokiais ne-
žinėjais gali būti tik Amerikoje gimę
jaunuoliai; yra nemaža ir tokių lietuvių,
kurie ir iš anos pusės vandenyno atvykę,
mažą supratimą apie save ir savuosius,
kaip lietuvius, turi. Didžiojoje, tačiau,
tokiais nežinėjais pasitaiko čia gimę-
augę ar auganti lietuviai.

Išvengti tokių nežinėjimų buvus gali-
ma. Kurie nemokate — pasimokykit sa-
vo kalbos. Kurie nemokate skaityti ir ra-
šyti — išmokykite. Kurie nėra žinoma
Lietuvos ir lietuvių praeitis — apie tai
galima žinių rasti netik lietuviškose, bet
ir angliškose knygose. (Tokių knygų, ku-
rios nuosekliai apie lietuvių kalbą šian-
dien yra jau nemaža. Reikia tik jų pasi-
ieškoti knygynuose ir knygų krautuvė-
se.)

Garbė buti lietuviu. Bet bukime ir
garbingi. Lietuviais gimę, lietuviams ir
bukime. Bet bukime tokiais, kokiais pri-
valome būti: bent žinokime kas esame.

Filosofas.

Jis Padarė Klaidą

Labai Jonukas pykdavo, kuomet jam
tėveliai stengdavosi įkalbėti mokyti li-
tuviškai. Jis sakydavo: „Tėveliai, čia
Amerika. Čia lietuviškai kalba tik iš
Lietuvos atvažiuavę žmonės. Kiti tik juo-
kiaisi iš tos kalbos. Aš galėsiu, kur tik
panorėsiu, gyventi su viena anglių kal-
ba“.

Ir ne tik negalėjo priversti jį lan-
kyti lietuvių kalbos pamokų, kurias lan-
kė keletas jo draugų, bet greit liūdesi
ir namie lietuviškai kalbėti. Budavo, tė-
vas ar motina ką sakys lietuviškai — jis
tik angliškai. Tėvai po truputį su tuo
apsiprato ir jau vien tik angliškai savo
sūnų kalbant begirdėjo.

Jo geras draugas Petrukas, su ku-
riuuo drauge ėjo mokslo, lankė vakarais
ir lietuvių kalbos pamokas ir su tėvais
tik lietuviškai tekalbėjo. Kurie lietuviai
apsilankydavo pas Petruko tėvus, tie ne-
galėdavo atsigrožėti juo. Jis kalbėjo,
skaitė ir rašė lietuviškai taip gerai, kad
visi sakydavo negalėtų to geriau padary-
ti ir pačios Lietuvos studentas.

Jie abu baigė augstąjį mokslo. Jo-
nas tapo gydytoju, Petras — advokatu.
Jonas atsidarė ofisą tarp svetimtaučių,
Petras — lietuvių kolonijoj.

Jonui nesisekė. Jis greit įsitikino,
kad svetimtaučiai tik pas savo tautos
profesionalus eina ir nors jis buvo ir pa-
varde iš Burokas pakeitęs į Beet, bet tas
jam nieko nepadėjo. Kilnojosi jis iš vie-
tos į vietą, bet pasisekimo niekur nebu-
vo.

Tuo tarp Petras buvo populiarus sa-
vo žmonių tarpe ir turėjo užtektinai dar-
bo. Dar besimokindamas jis prigulė
dviejuose lietuvių jaunuolių draugijėse,
buvo visiems pažįstamas kaip pavyzdin-
gas susipratęs jaunuolis, už tat dabar jį
visi ir rėmė.

Toj apylinkėj, kur Petras advokatau-
ja, yra reikalingas lietuvis gydytojas.
Petro žiniomis, ten puikiai galėtų gyven-
ti tos profesijos žmogus. Jis žino Jono
vargus, bet taip pat žinodamas koks jis
lietuvis — supranta, kad ne jam ta vie-
ta.

Jonas irgi pamatė savo klaidą, bet
budamas suaugęs netaip lengvai gali be-
ismokti tą gražią, skambią lietuvių kal-
bą, kuri reikalauja liežuvių miltinti iš
mažens. Jis dabar mokinasi jos, bet jį
kokį tik lietuvių jis prakalbės, tas jį pa-
vadinu žydu. O kaip lengvai jis galėjo
atsiekti tą pat, ką ir jo draugas Petras
atsieikė. Galėjo ir jis just savo tautie-
čių pagarbą, galėjo buti jiems pagaidu-
jamu ir naudingą žmogumi ir pats tuo
pat laiku turėti smagų gyvenimą. Dabar
jis tai supranta. Jis pamatė savo klai-
dą. Bet netaip lengva jį atitaisyti. P. L.

Mažamečių Kampelis

ŽĄSIS SU AUKSO KIAUŠINIAIS.

Vieniems žmonėms pasitaikė laimė:
jie užsiaugino tokią žąsį, kuri kasdien
padėdavo vieną aukso kiaušinį. Nors tie
žmonės ir buvo laimingi, bet pradėjo gal-
voti, kad jie nelabai greitai turėtų. To-
del jie sugalvojo ir nusprendė papiauti
tą žąsį, kad ant syk turėtų visą kruvą
brangaus aukso.

Taip jie ir padarė: žąsį papiovė. Bet
kada išskrodė žąsies vidurius, tai tenai
jokio aukso nerado: viduriai buvo kaip
viduriai, kaip ir šiaip paprastos žąsies.
Todel tie žmonės turtingesniais ne-
tapo. Priešingai: jie neteko to, ką pir-
ma turėjo, nes dabar rytmečiai niekas
jiems aukso kiaušinio nepadeda.

Kas per daug ko nori, tas praranda
ir tai, ką turi.

KREGŽDĖ IR VARNA.

Sykį kregždė didžiavosi prieš varną
savo kilme.

— Kitą sykį aš buvau karalaitė, —
sakė ji, — buvau Athenų karaliaus duk-
tė, bet mano vyras, kuris visada žiauriai
su manim elgdavosi, už vieną menknie-
kį nujoję man liežuvi. Kad apsaugojus
mane nuo didesnių dar nelaimių, Jono
pavertė mane į paukštį.

— Visgi tamstėle gana gerai čiaūs-
ki, — patėmijo varna. — Kasgi bebūtų,
jei tamstai nebūtų to tamstos Hežuvio
nujoję.

M I S L Ė.

Karp karo karikas, tupi-tupi-tupikas; kad
karikas nekarotų, nė tupikas netupėtų. — Kas?

Motina

Zulavski. Vertė J. Lasauskas.

Visi ją sveikino, bet ji nebuvo patenkinta.
Nors Karolis buvo jaunas ir gražus, pasituris
ir įsimylėjęs, turėjo prieš save gerą karjerą —
nežiurint to viso ji buvo nepatenkinta. Ji buvo
turtum netikėtai nustebinta, nors ji jau senai
žinojo tai, kas aplink dėjos.

Karolis lankėsi jos namuose jau kelintą
mėnesį, bet ji dar nebuvo apie tai rimtai pagal-
vojusi. Jai, motinai, Stefa buvo vis dar vaikas,
maža mergytė, kaip tada, kai ji įsikibusi jos si-
jono aplink trapiņėjo ir po kiekvieno patarnavi-
mo klausė: „Mamyt, ar aš gera“.

Ji visuomet buvo geras kudikis.
Ir dabar jį priklausė visai svetimam žmo-
gui, kuris ją po kelių mėnesių vadins savo žmo-
na! Stefa! Jos mažoji Stefa!

Tai rodėsi jai visai neįtikima... Jau du mė-
nesiai buvo praėję nuo sužieduotųjų, bet ji vis
dar negalėjo prie tos minties priprasti. Ir da-
bar, nuobodų žiemės popietį jį mąstė, ir jos mo-
tiniška širdis stebėjosi šia taip aiškia ir natu-
rališka dalykų eiga, kuri jai buvo tokia nesu-
prantama.

Nuo jos vyro mirties ji nebuvo nuo savo
dukters nė vieno akimirkos atsitraukusi. Ji
mokė ją namie, kad turėti visuomet prie savęs.
Taip praleido ji daug metų tyliai priemiesčio
namely, o kukli našlės pensija sudarė jai visas
pajamas. Stefa išaugo ir išpuikėjo, tuo tarpu
kai jį, slegiama šio pilko gyvenimo rūpesčių,
lenkėsi pamažu prie žemės. Jos veidas tapo vis
geltonesnis ir labiau raukšlėtas, pirštai vis plo-
nesni ir nelankstesni, o širdis, kuri nuo vyro
mirties buvo nesveika, suteikdavo jai vis daž-
niau pasitaikancio perveriančio skausmo. Gydy-
tojai paliepė ramybę, senas draugas priminė,
kad ji turinti savo dukterį apvesdinti. Ji tai su-
prato ir drebėjo pamąsusi, kad gali vieną gra-
žią dieną sustoti, kaip sudėvėtas laikrodys. Kas
atsitiks tada su Stefa?!

Vieno pasivaikščiojimo metu, kurį jos su
savo pažįstamais buvo surengusios pažimo jos
Karoli. Jis labai susidomėjo Stefa ir prašė lei-
sti jį aplankyti. Pradžioje jis atėdavo retai,
paskiau vis dažniau. Sena pasaka. Jis pasilik-
davo mažame priemiesčio namely vis ilgiau ir jį
Stefa žvelgdavo vis karštesniu žvilgsniu. O Ste-
fa? Ji tapo dar tylėnė, negu anksčiau, jos di-
delės mėlynos akys tapo liūdnos ir susimąsčiusios
ir atgydavo tik tada, kada jis atėdavo. Mo-
tina sekė ją su skausmingu rūpesčiu.

Pagaliau Karolis paprašė sutikimo. Pirmą
jos pačios, paskiau motinos. Jis mylėjo Stefą,
jis buvo jaunas ir šaunus. Stefa buvo jį pamy-
lus — taigi motina turėjo džiaugtis, kad jos
duktė kaip tik laiku, jos sveikatos stoviu pablo-
gėjus, rado sau vyrą.

Karolis jai nepatiko. Jis buvo kitoks, negu
žmonės tarpe kurių jį praleido savo gyvenimą
ir prie kurių jį buvo pripratę. Jis buvo ta-
lentingas; jam pranašavo gražią ateitį. Ji to
negalėjo nepastebėti. Bet jo eilėraščiai jai ne-
patiko. Jis buvo tokie nepaprasti, nenatūralūs,
kaip ir viskas jame. Vieni atrodė jai bedieviški,
kiti nepadorūs. Bet labiausia ją neramino jo
tuštėbė ir įsivaizdavimas! Mieliausia ir ilgiau-
sia jis kalbėjo tik apie save.

Apie kitus žmones, atliekančius gerai savo
pareigą, jis išsireikšdavo su pamiška ir pašaipa,
tartum tik jis vienas pasauly turėjo nuopelnų.
Be jo ir burelio „išrinktųjų“ visi kiti buvo pa-
dauznos nieko neverti. Stefa klausėsi jo žodžių,
kaip apreiškimo. Motinai rodėsi, kad butų ge-
riau, jei jos dukters busimasis vyras, butų ne
toks šaunus ir ne taip augštai siekiąs, bet ir ne-
niekinąs to, kas kitiems yra šventa ir brangu.
Bet jos dukterį mylėjo jį; ir jį turėjo su tuo su-
tikti. Bet dažnai, kai ji matė, kaip mergaitė jį
apkabindavo su nepaprastu švelnumu, jį paju-
davo aštrų motiniško pavydo dilgstelėjimą savo
širdy. Šis svetimas, nesimpatingas, keistas
žmogus, buvo pagriebęs ją lyg mažą plasmojantį
pauštelį, su juo turėjo būti surištas jos likimas.

„Kad tik jis ją mylėtų“ šnabždėjo ji su ne-
apsakomu skausmu ir atsidusimu. Iki šio laiko
ji tuo neabejojo, bet jo elgesys paskutiniu me-
tu suteikė jai daug baimės. Jis atėdavo vis re-
čiau, dažnai budavo išsiblaškęs ir nemandagus,
o išėdavo visuomet anksčiau. Ypatingai jį tai
pastebėjo, kai atvyko ta raudonplaukė dainininkė.

„Dieve, išsklaidyk šias mintis!“ — murmėjo
ji bailiai. Ir Stefa buvo pasikeitusi. Ji dažnai
verkė. Nuo budrios motinos akies negalėjo tai
pasislėpti. Jos rūpestis buvo tuo didesnis, juo
silpnėsnė ji save jautėsi. „Kas pagaliau iš to
išeis“ — galvojo ji. Buvo praėjusi beveik sa-
vaitė, kai Karolis nebuvo atėjęs. Iš pradžių abi
moterys laukė jo nušėbusios, paskiau su vis
didejančiu neramumu. Motina matė, kaip Stefa

kentėjo nuo to nerupestingumo, kaip jos veidas
matomai blyško ir ji tapo tylėnė. „Ach, kad ji
jo taip nemylėtų“ — galvojo motina susirupinu-
si. — „Aš jį pasiūčiau kur pipirai auga“. Ji
pradėjo neapkęsti žmonių. Naktį Stefa karš-
čiavo. Ir dabar, sėdėdama ant dukters lovos, ji
linkėjo, nežiurint neapykantos, kurią ji Karo-
liui jautė širdies gilumoje, kad jis pagaliau atei-
tų. Ji norėjo jam viską dovanoti ir jokių prie-
kaistų nedaryti, kad tik jis ateitų! Ji Stefą pa-
žino ir žinojo, kad ji jo neužmirš ir nenustos
mylėjusi.

Vėl praėjo viena diena, — sužadėtinis ne-
atėjo. Bet prieš vakarą atėjo nuo jo laiškas
adresuotas Stefai. Blogas nujautimas pagavo
našlę. Laiškas buvo anspauduotas Vienoje. Ji
neturėjo drąsos laiško atplėsti, nors jautė, kad
turi jį perskaityti prieš paduodama dukteriai.
Taigi Karolis buvo į Vieną išvykęs, neatsisvei-
kinęs ir nieko joms nepranešęs! Ką tai galėjo
reikšti? Visi tie klausimai, į kuriuos turėjo at-
sakyti laiškas, su elegantišku skubiai adresuotu
voku, nugazdino ją. Ji jautė savo kelius links-
tant. „Aš turiu žinoti“, — šnabždėjo ji ir dre-
bančiomis rankomis atplėšė voką. Jame buvo
tik keli sakiniai: „Aš noriu būti kilnus žmogus“,
— rašė jos dukters sužadėtinis. „Kodel mes tu-
rime save apgaudinėti? Man skaudu jums tai
pranešti, bet mes viens kitam nesame sutverti.
Ji yra gera, tyli, per gera del manęs, aš gi esu
ugnis ir parakas. Aš buvau nekurį laiką lai-
mingas su jumis ir dėkoju jums širdingai. Bet
mes viens kitam netinkame. Man dega ais-
tinga gyvenimo ugnis — aš negaliu jos numal-
šinti nė gulėdamas prie jos batų kojų. Aš ne-
galu susirūti — mes nebūtume laimingi. Ne-
keikite manęs! Aš krentu užsimerkęs į liepsną,
kuri mane sunaikins. Aš statau visą savo gy-
venimą ant vienos kortos. Nežiurint to, kad aš
jums suteikiau skausmą, aš jaučiu, kad aš tu-
riu teisę taip pasielgti, nes gyvenimas yra ma-
no, ir tas gyvenimas pats duoda man tą teisę“.

Taigi jis turėjo teisę, neprašytas, į jos ty-
kų namelį įsibraiuti, paveržti sau jos dukters
širdį, uždengti prieš ją visą pasaulį taip, kad ji
daugiau nieko nematytų, kaip tik jį. Jis turėjo
teisę, skaisčius, nekaltus, pirmus meilavimus jos
vienintelio vaiko išnaudoti, jis turėjo teisę, jos
lupas ir akis, kurios taip nuostabiai su pasitė-
kimu žiūrėjo į gyvenimą, bučiuoti, jos švelnius,
motinos rūpestingai prižiūrimus plaukus ir ran-
kas, liesti ir glamonėti.

Ir tada jis vėl turėjo teisę, jos dukteriai,
kurią jį visą savo gyvenimą nuo visokių nema-
lonumų saugojo, suteikti karčiausį skausmą, jį
brutališkai apšaukti, del kažkokios „ugnies“, kuri
tikrai jau ne vienoje krutinėje ir rankose yra
degusi? Ir tas viskas del to, kad jos dukterį tyli
ir gera, per gera buvo del jo.

Jos liesoje įdubusioje krutinėje pakilo maiš-
tas. Jos akys blizgėjo bloga liepsna. Ji pra-
dėjo kuklioti, bet staiga pajuto, kad ji pultų,
tam nekenčiamam žmogui po kojų, kad tik jis
neapleistų jos dukters. Tada vėl pakilo joje mo-
tinos puikybė ir begalinis skausmas suspaudė
jos širdį. Ji užmerkė akis ir atrėmė galvą į
kedės atramą.

Kas bus su Stefa? Kaip ji jai tai pasakys?
Kaip ji ją perkabės, kad ji tuo žmogui neti-
kėtų, kad ji jį paniekintų ir pamirštų. Ji jautė,
kad visos kalbos bus veltui, nes Stefa jį mylėjo.
Jai rodėsi, kad ji mato, kaip Stefa nusipirktų
meilumą duodasi jo bučiuojama. Ji sudrįs-
tę pasibaurėdama. Ir vėl ji matė Stefą, mažą
mergaitę, kuri tyliais žingsniais paskui ją sekio-
jo. „Kas dabar bus?“

Aštrus skausmas pervėrė jos širdį. Jos
akys pradėjo pintis įvairūs vaizdai. Jai rodėsi,
kad ji pati yra sužadėtinė ir laukia savo myli-
mojo. Buvo jau vėlu. „Kodel jis neatėjo? Jis
tikrai ateis ir vėl bus viskas gerai“. Ji tik nesu-
prato ką reiškia, tas variantas skausmas jos šir-
dy... Instinktyviai ji norėjo pakelti ranką prie
širdies, bet ranka nusviro nepasiekusi tiklo ant
jos kelių.

* * *

Laukė sukosi ir krito didelės baltos snie-
gulės. Kambary darėsi tamsiau. Buvo gir-
dimas tik monotoniškas laikrodžio tiksenimas.
Pagaliau atsidarė durys; ant slenkščio pasirodė
Stefa. „Mama“, — ateis! Našlė neatsakė.
„Aš apsisilvau sijonėli, kuris jam taip patiko jis
man labai tinka“. Su šiais žodžiais ji prisarti-
no prie vis dar tylinčios motinos. Tada ji atsi-
klaupė, ir galvą padėjusi ant jos kelių, sušnab-
ždėjo: „Mama, aš jį taip myliu, taip myliu...“
Tuo pačiu akimirkos jį pašoko garsiai suriku-
si. Ant kelių sulenktos motinos rankos, ant ku-
rių ji padėjo savo veidą, buvo šaltos ir sustin-
gusios.

S. L. A. REIKALAI

Žodis SLA Nariams

Kaip tik P. T. sulig pereinio Seimo priimta konstitucija pakėlė penkis centus pašelpo skyrus nariams duoklių, tuoj prasidėjo bruzdėjimas nariuose, prasidėjo agitacija mitinguose prieš P. T., tartum būtų užkrauta baisiausia našta ant narių sprando. Na, ir renka komisijas, rašo protesto rezoliucijas ir siunčia į Centro Raštinę, eikvoja laiką, nesigaili pinigų štamptom ir apverčia bereikalingu darbu pačią Pildomąją Tarybą. Ir kodel? Ar kad P. T. nori padidinti išdą, su kurio pagalbos norima geresnes reformas įvesti mūsų organizacijoj. Ar tas bloga? Juk nariui tas nikelis ant mėnesio užsimokėti nieko nereikia ir aš manau, kad tos visos protesto rezoliucijos ir visas tas bruzdėjimas neva dėl to nikelio eina visai kitokiu sumetimui. Nebūtų nuostabu, kad tas protesto rezoliucijas rašytų toki nariai, kurie pirma ir dabar yra kuo nors nepasitenkinę Susivienijime. Bet jas dažniausiai rašo toki nariai, kurie pirmiau stasėsi save dideliais S. L. A. patriotais ir visuomet S. L. A. gindavo.

Aš manau, kad kiekvienas narys, kuris tik supranta organizacijos dabartinę padėtį ir jam rūpi organizaciją išlaikyti geram stovyje, nesipriešins to nikelio mokėjimui. Mes mokėkim tą nikelį su mielu šoru, bet kartu reikalaujame ir iš P. T., kad ji sumažintų savo išlaidas. Tik visi bendrai taupydami galėsime pakelti savo išdą. Nors mes ir po dolerį užsidėtum mokėti, bet jei Pildomosios Tarybos nariai pinigų netaupys, mes jų vis viena netaupinsime. Bet šitokius dalykus galim atlikti ne protesto rezoliucijomis, ne įvairiais šmeižtais, nes šmeižtai tik suteikia priešams progos mūsų organizaciją demoralizuoti ir toki priešai dažniausiai yra visai ne SLA. nariai.

Štai, pavyzdžiui, prasidėjus bruzdėjimui dėl pakėlimo nikelio jau ir bolševikai-komunistai, kurie visai ne SLA. nariai, kaip toksai Abekas važinėja po kolonijas ir lando po SLA. narių namus ir agituoja prieš P. T. irgi vartodami tą patį argumentą, kad pakelti nariams mokesčiai. Taigi faktinai tie, kurie protestuoja dėlto nikelio, eina kartu su komunistais. Ar tas jums patinka ar ne, bet šitokis elgesis už tą nikelį padrasina ir komunistus dar vieną kartą bandyti sukelti suirutę SLA.

Taigi pasišventęs savo organizacijai ir sąžiningas narys privalo nelermuoti už tuos penkis centus, bet stoti ir dirbti savo organizacijos labui. Ir tokiems, kaip Abekas ar kiti komunistų lyderiai, nebus tuosyk progos kišti savo nosį ne į savo reikalus.

Todel gerbiamieji SLA. nariai, vietoj kelti kokius nesusipratimus, verčiau stokime į rimtą darbą ir dirbkime del organizacijos labo. Tik truputį daugiau metų laiko ir vėl Seimas įvyks, kas negera galėsime pataisyti, o dabar leiskime P. T. tegul dirba naudingą organizacijai darbą, o ne protesto rezoliucijas studijuoja. Gal kam ir nepatinka šita P. T., bet juk nė viena P. T. nebuvo tokia, kad visiems nariams patiktų. Todel šalin visus nesusipratimus, o mes stokime dirbti rimtą darbą, tuosyk ir priešai,

kurie išlaiko tyko SLA. demoralizuoti, pranyks.

S. Naudžius,
SLA. 60 kp. narys.

CLEVELAND, OHIO.

Pranešimas SLA. Busiančio Seimo Komisijai.

Šiuomai pranešu, kad visų trijų Clevelande gyvuojančių S. L. A. kuopų išrinktų komisijų busiančiam SLA. Seimui rengti bendras susirinkimas įvyks sekmdienį, kovo 17 d., 1935 m., 2-ą val. popietų, punktualiai, „Dirvoje“, 6820 Superior Ave. Butina pareiga kiekvieno išrinkto komisijų nario dalyvauti šiame susirinkime, kuriame bus renkama komisijos valdyba ir šiaip komisijos įvairiems Seimo rengimo darbams atlikti. Nors iki busiančiam SLA. Seimui dar yra virš metai laiko, bet tinkamam ir rupestingam prisirengimui prie tokių iškilnių jau laikas dabar darbą pradėti. Todel meldžiū visus komisijų narius butinai dalyvauti šiame susirinkime.

A. M. Praškevičius,
SLA. 14 kp. kom. laik. sekr.

S. L. A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

PRIEGLAUDOS NAMAS
MASS. VALSTIJOJ.

SLA. 2-ro apskričio Prieglaudų Namų Komisija Veikia.

SLA. 2-ro apskričio prieglaudų namų komisija vasario 24 dieną turėjo savo posėdį Boston, Mass., aptarimui ir sudarimui tinkamo plano visam savo veikimui. Pirmiausiai nutarta leisti \$50 vertės dovanų laimėjimą, nustatyta tvarka, dovanos bus išmokamos pinigais. Toliau nutarta surengti pikniką, kurio pelnas skiriamas prieglaudos namo fondui. Tame piknike įvyks ir dovanų laimėjimas.

Tad gerbiami SLA. nariai ir kuopos, prašom prisidėti ir prigelti mums kas tik kuo išgalit, nes tik jų prisidėjimas, jų pagalba leis mums atsiekti to tikslo, prie kurio mes žengiamo, kad sukūlus tinkamą sumą pinigų ir pradėt įkurti prieglaudos namo Mass. valstijoje. Tokia įstaiga mums, lietuviams jau labai reikalinga. Kitos visos tautos turi tokias įstaigas, net ir po keliolika jų, kaip žydai, švedai ir vokiečiai ir kitos tautos. Tad kodel mes, lietuviai negalim turēt to visko, ką kitos tautos tautos turi. Mums irgi reikalinga turēt tokią įstaigą — prieglaudos namas ir štai dėlko: mes turim jau gana daug pasenusių žmonių, kuriems sunku gyvent, nes jau per senį ir darbo negauna, o gyvas nelis į žemę. Kad ir sunkiose varguose visgi praseina gyventi. Kitų ir vaikai neapkenčia. Kiek tai sunkumo ir skausmo krutinėji turi perkentėti, kuomet išauklėti vaikai savo tėvų likimu nesirupina. Taigi lietuviams turint savo prieglaudos namus, but galima ne vienas senelis bei senelė priglausti į tą įstaigą, kurioj ramiai išlūstų paskutinėse savo senatvės dienose.

Taigi dar sykį prašau visų SLA. narių prigelti mums įvykdint minimą įstaigą. Ruoškite visokius parengimus, skirkite nors dalelę pelno prieglaudoms namui, taip pat ir aukos bus priimamos, kurias galit pasiųsti SLA. 2 apskričio raštinininkui adresu: J. Lekys, 7 St. Mark Road, Dorchester, Mass. Čekį išrašykite išdinkno vardu:

J. Draveckas, 99 Ward Street, Worcester, Mass.

K. P. Šimkonis,
SLA. 2 Apskričio Prieglaudos Namų Komisijos pirm.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

CHICAGO, ILL.

SLA. 208 Moterų Kuopa Rengia Reikšmingą Pokilį.

Jau dvidešimts metų sukako, kaip SLA. 208 moterų kuopa susitvėrė. Tuo laikotarpiu mūsų kuopa yra daug nuveikusi labdarybės srityje ir prisidėjusi prie SLA. auklėjimo. Yra pirmutinė moterų kuopa Susivienijime ir turime daug moterų šios narių, kurios nenulitanciai dirbo šios kuopos vardu visuomeninius ir Susivienijimo kultūrinius ir labdarinius darbus. Turime nemažą pasižymėjusių veikėjų SLA. kuopos narių — moterų tarpe.

Šių savo reikšmingų dvidešimties metų sukaktuvių atžymėjimui SLA. 208 moterų kuopa rengia iškilmingą pokilį — vakariene ir šokius sekmdienį, kovo 17 d., Hotel Del Prado, 53-nd St. ir Hyde Park Blvd., Chicagoje. Pradžią 6 val. vakare. Įžanga \$1.65. Šio pokilio rengimo komisija žada suteikti visiems atsilankiusiems skanią vakariene, įdomų programą ir malonų pasilinksminimą prie geros muzikos.

Kurie lankėte SLA. 208 kuopos parengimus praeityje, visi žinote, kad mūsų kuopa niekuomet nepasitenkina vien pažadais, bet ką pažadam, tai ir pildinausiai išpildo. Todel kviečiame visus Cricagos ir apylinkės SLA. narius ir nares bei geros valios lietuvių atsilankyti į šį mūsų parengimą, kad bendrai galėtumėme padaryti reikšmingu mūsų kuopos 20 metų gyvavimo sukaktuvių atžymėjimą. Gražus laikotarpis pašvęstas kilniems visuomeniniams labui darbams ir todel mūsų kuopa užsitarnauja kiekvieno nuosirdaus lietuvių paramos šio pokilio atžvilgiu. Neabejojame, kad susilauksime visus geros valios lietuvių mūsų svečiai šiame reikšmingame pokilyje ir išanksto visiems nuosirdžiai dėkojame.

E. Satkauskienė.

NORWOOD, MASS.

SLA. 131 Kp. Veikimas.

Vasario 24 d., 1935 m., Lietuvių Pil. Svetainėje, įvyko S. L. A. 131 kuopos koncertas ir vakariene. Šiame parengime dalyvavo ir SLA. 2-ro apskričio valdybos nariai: pirm. adv. Kalinauskas ir sekr. J. Lekys, pasakdami atitinkamas kalbas. Koncerto didžiausią dalį išpildė So. Bostono lietuvių stygų orkestras, po vadovystę panelės Pastilutės. Orkestras pasižymėjo gana gerai, grojo trimis atvejais po 4, 5 muzikalius kurinius. Žodžiu sakant, atliko didelį ir gražų darbą.

Apart orkestro, tarpuose buvo visko po truputį. Panelės B. Šargaliutės ir B. Večiutės sudainavo keletą dainelių, joms pianu akompanavo p. Aldona Višinskienė. Taipgi A. Višinskienė akompanuojant p-lę M. Mučinskaitę dviem atvejais griežė smuiko solo, išpildydama apie 5-kis kurinius — grojo gerai. Panelė Janušonitė parodė savo gabumą gimnastikoje — norwoodiečių tarpe nauja žvaigždė. Lavinkis jaunbrolis, tamstos talentas visų mylimas. Vienas iš orkestro akordistų pagrojo kelis kurinius armonika solo. Gaila, kad neatmenu jo pavardės.

Po koncerto įvyko vakariene, susirinko tiek daug žmonių,

kad gaspadinės ir visa komisija dirbo išsiuose, net pritrūko valgių ir gėrimų. Beabejo, nekurie dalyviai liko nepatenkinti. Atsiprašome, kitą kartą komisija bus atsargesnė. Nors įžanga į koncertą ir vakariene buvo maža, bet kuopai dar atliks ir pelno.

Čia reikia tarti nuosirdus ačiū Conn. Lietuvių Cremo Alaus išdirbėjams, kurie auklėjo per savo Mass. valstijoje atstovą p. Vaišvilą pusbačkį alaus, tai buvo didelė parama mūsų parengimui. Gaila, kad del tiek žmonių išėjo tik po vieną stiklą, dar kitiems ir truko. Alus visiems labai patiko, tik nebuvo galima išbandyti jo stiprumą. Kaip jau ten nebūtų, partartina visoms lietuvių įstaigoms ir taigpi visose lietuvių kolonijose reikalausti ir platinti lietuvių išdirbamą alų, nes jis geresnis už visus kitus. Lietuviai, remkime savuosius, ši įstaiga galės paremti mūsų visas organizacijas gana daug ateityje, bet dabar mes privalone paremti ją, kol ji yra jauna ir jai reikalinga populiarizacija netik tarpe lietuvių, bet ir svetimaui.

Vardan SLA. 131 kuopos taurių gilų ir nuosirdų ačiū visiems draugams ir rėmėjams mūsų kuopos parengimo.

J. M. Pečiulis — kp. pirm.

DETROIT, MICH.

IŠ SLA. 352 Kp. Susirinkimo.

Sekmdienį, kovo 3 d., Lietuvių Svetainėje atsibuvo SLA. 352 kp. mėnesinis susirinkimas. Pereinio susirinkimo protokolai priimtas, valdybos raportai priimti. Apsvarstyta kuopos bei Susivienijimo bėganti reikalai ir padaryta naujų tarimų. Naujų narių prirašyta vienas, buvęs Bronė Balčiūnienė, kuri įstojo į antrą laipsnį apsaugos ir trečią laipsnį pašėpos.

Komisija, kuri rengė vakarą vasario 24 d., raportavo, jog balius nusisekė vidutiniškai, pelno liko \$23.95; rengėjai padarė papeikimą tiems nariams, kurie nelanko savo kuopos parengimų, bet nelaimė atsitikus visi turi drąsos prašyti, kad kuopa sušelpų. Po komisijos raportu padaryta tarimas, kad kuopos valdyba parasytų padėkos laiškus, Detroito Lietuvių Dailės Choriui, Choro vedėjui Vytautui Dermalčiui ir kitiems programos pildytojams už jų toki gražų ir be atlyginimo pasidarbavimą šio vakaro rengime. Sirgusiam nariui J. Mackevičiui pašėpos pripažinta \$43.00.

Pirmininko J. Galecko buvo pasiulyta apkalbėti SLA. projektuojamo Prieglaudos Namų klausimą ir pareikšti savo nuomonę. Po plataus apkalbėjimo šios kuopos nariuose susidarė nuomonė, kad Prieglaudos Namų bent šiuo sykiu nėra galimybės įkurti, todel P. Mollo, kuopos išdinkno, pasiulymu pareikšta: Mes radome, kad prie dabartinės ekonominės padėties prieglaudos namo ar ukio negalima įsigyti, todel mes patariam Susivienijimo nariuose ugdyti savitarpinio susisėlpimo jausmą įvairiais būdais didinti Našlių ir Našlių Fondą ir iš to fondo šelpiti nelaimėn patekusius narius ir esančius valdiškose prieglaudose.

Kuopos apyskaita tokia: vasario mėnesio buvo įplaukų \$317.71, išlaidų \$331.13, kuopos išde randasi \$55.88. Pramogų komisija pareiškė susirinkimui, kad jų numatymu reikalinga dar šį pavasarį surengti didelį spektaklį. Susirinkimo buvo pareikšta, kad komisija yra išrinkta visiems metams ir jei ji numato reikalą ir galiuomybę, tai gali rengti be jokio kuopos atsilaukimo. Pasiba-

gus susirinkimui, bet dar nariams neišsiskirsčius, komisija pranešė, jog svetainė užėmė gegužės 12 d. Dabar komisija tariasi su vietos geriausiais mėgėjais ir planuoja tą dieną pastatyti garsiąją Sofijos Čiurlionienės-Kimantaitės keturių veiksmų dramą „Aušros Sūnų“. Jei gu tas planas bus įkūnytas, tai ir mes detroitiečiai nors po ilgo laukimo visgi turėsime laimę pamatyti tą gražią dramą.

SLA. 352 Kp. Korespondentas.

CARNEGIE, PA.

SLA. 128 Kp. Draugiška Ir Šeimyniška Pramoga.

Kovo 3 d., SLA. 128 kp. buvo surengus APLA. 3-čios kp. svetainėje draugišką ir šeimynišką vakarą, kuris tikrai gerai pavyko. Delto šį parengimą vadina draugišku, kad tikrai buvo draugiškas, o šeimynišką vadinu, kad tame parengime dalyvavo ištisos Carnegies lietuvių šeimynos nuo didžiausių iki mažiausių: reiškia tėvai, motinos, sunys, dukterys ir visi gražiai linksminosi prie tam tikros lietuviškos muzikos, kuri susidėjo net iš dviejų muzikantų, smuiko ir armonikos. Tai buvo lyk ir lietuviškos vakaruškos Lietuvoj.

Labai malonus įspudis susidaro dalyvaujant tokiame parengime, kur matai kartu dalyvaujant jaunus ir senus. Ir reikia pasakyti, kad Carnegies lietuvių šeimynose yra labai artimas kontaktas tarp senų ir jaunių, tas labai yra naudingas del SLA. ateities, kad priauganti karta dalyvauja kartu su savo tėvais.

SLA. 128 kp. darbuotojai rengdami savo parengimą turėjo mintyje depresiją ir blogų laikų, tai prisilaikė labai geros ekonomijos ir kad visiems būtų prieinama be didelių iškaščių. Įžanga asmeniui buvo tik 20 centų ir už tą 20 centų dar kiekvienam davė ir valgyti. Matomai valgiai, kurie buvo, tai gerųjų kuopos narių sudovanoti. Žinoma, jei dar būtų išsigeriti, tai turėjo nusipirkti, bet taip sakant prieinama kaina ir be išnaudojimo.

Parengimas buvo skaitlingas ir matėsi net iš toliau atvykusių pasisvečiuoti pas Carnegies lietuvių ir visi skirstėsi pasitenkine.

Svečias.

MELROSE PARK, ILL.

SLA. 125 Kp. Darbuotė.

Vasario 10 d. atsibuvo SLA. 125 kp. susirinkimas. Perskaitytas protokolai ir apsparsčius kuopos bėgančius reikalus, prieita prie klausimo kaslink užbondsavimo kuopos viršininkų. Kiek padiskusavus nutarta užbondsuoti, kas liko ant vietos ir padaryta. Reikia pripažinti, kad mūsų kuopos valdyba susidėda iš teisingų žmonių, bet del geresnės atsargos tie keli doleriai nieko nereikia. O ant- ra, mūsų kuopa visados yra paklusni pildyti SLA. Pildomosios Tarybos patvarkymus.

Toliau kalbėta kaslink Susivienijimo ir kuopos gerovės. Nutarta sumažinti įstojimo mokestius iki liepos 1 d., 1935 m., todel dabar yra gera proga geriams lietuviams ir lietuviutėms, ypač jaunuoliams prisirašyti prie SLA. 125 kuopos, nes įstojimo mokeskis sumažinta per pusę.

Nutarta rengti pikniką ateinančią vasarą su išlaimejimais, kuopą nutarė paskirti \$10.00 del dovanų. Išrinkta komisija iš energingų veikėjų: J. Petraitis, A. Tamelis ir Jonas Valančiūnas. Kaip girdėjau, tai komisija jau rado patogią vietą piknikui. Reikia pasakyti, kad šimet atrodo geresni laikai,

nes matyt kuopos nariuose linksmesni veidai. Nekurie pradėjom geriau dirbti, nors po 3 dienas į savaitę.

Reikia pagirti mūsų kuopos narius ir veikėjus, nes nežiurint kad mes pergyvenam ir gyvenam labai sunkius depresijos laikus, bet nei vienas nėsam prašę ar emę iš SLA. Centro paskolas duoklėms užsimokėti. Stengiasi kožnas kaip galėdami užsimokėti savo duoklę. Jei tik dar laikai pagerės, tai atrodo, kad kuopa net padidės nariais, nes daug yra pasizadėjusių prisirašyti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Turiu pastebėti „Tėvynės“ No. 8 „Jaunimo Keliuose“ autorės Kristinos Staneslow parašytas anglų kalba straipsnis „Young Lithuanians I Address You“, labai yra puikiai pritaikytas mūsų jaunimui. Mano manymu, turėtų būti visas organo puslapis rašomas panašiais raštais ir anglų kalba, jei mes norime kad mūsų jaunuliai suprastų kas yra lietuviai ir padaryti juos geras lietuvių patriotais ir organizacijos veikėjais.

M. Šeštakas.

CLEVELAND, OHIO.

Atitaisoma Klaida.

Tarpe ko kito mano korespondencijoj, tilpusioj No. 8 „Tėvynės“, buvo punktas skambantis sekančiai:

„Trečia pastaba, tai paaiškinimas Pild. Tarybos buk jie reikalui iškilus dirba šiokią dieną ir dar vakarais už tą pačią algą, kurią jie gauna. Taigi narių manymu, delko SLA. Sekretoriaus išlaidos už paskutinį 1934 m. bertainį siekia net \$767.31 išskyrus jo algą“.

Tas buvo klaidinga ir aš kaip korespondentas ne taip užsirašiau susirinkime, kaip buvo kalbėta. Vienas iš tų pačių narių, ką pakėlė šį klausimą, pasitebėjo man, kad tos išlaidos buvo ne Sekretoriaus vieno, bet 4 valdybos narių sudėjus kruvon, t. y. Prez., Išdinkno, Sekretoriaus ir Vice Prez. Taigi meldžiū atleisti už įvykusią klaidą, kurią padariau be jokios blogos intencijos prieš mūsų Centro Sekretorių.

F. J. Zuris,
SLA. 14 kp. koresp.

GRAND RAPIDS, MICH.

SLA. 60 Kp. Veikimas.

Kovo 1 d. įvyko SLA. 60 kuopos mėnesinis susirinkimas paprastoj vietoj. Kuopos nutarimai skaityti ir priimti. Komisijos išdavė raportus ir ligonių lankytojai pranešė, kad yra viena serganti narė — P. Karalienė. Pranešta nariams, kad už kuopos viršininkus kaucija uždėta ir pasiųsta į Centrą.

Pirmininkas pateikė sumanyimą, kad kuopos išdinknui turi būti nupirktas knyga, kurioje savo urėdo finansines operacijas išdinknas privalo vesti ir išduoti savo raportus kuopos susirinkimams, kaip finansų sekretorius daro, ko iki šiol pas mus nebuvo daroma.

Narių tarpe dažnai girdisi pastabos, jog yra norinčių prisirašyti prie SLA. 60 kuopos ir kaltę vertia ant organizatoriaus del jo neveiklumo. Gerbiamieji nariai visi privalome pagalbėti organizatoriui, pakalbinkime savo pažįstamus prisirašyti prie SLA., tai jų adresus pri- duokime organizatoriui. Juk vargiai rasis tokis organizatorius bent kurioje SLA. kuopoje, kurioje pažintų visus vietos lietuvius. Mes visi turime pagalbėti organizatoriui gauti naujų narių.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks balandžio 5 d., 7-tą val. vakare, paprastoj vietoj. Visi nariai dalyvaukite susirinkime. J. Karsokas — koresp.

MILWAUKEE, WIS.

Vieša Padėka Mano Draugams.

Senas priežodis sako mums, kad žmogus kol esi sveikas ir turi pinigų, tai turi ir daug draugų, bet kuomet ištinka tave nelaimė, tai tuomet draugai tave apleidžia ir pamiršta. Bet mano nelaimėje tasai posakis veikia kaip tik priešingai: netik kad vietiniai draugai skaitlingai mane lanko ir reiškia man gilią simpatijos, bet ir buvusieji milwaukiečiai mano draugai, kurie dabar gyvena kituose miestuose ir negalėdami ypatingai aplankyti, prisunčia malonius laiškelius, pavyzdžiui pp. Beržų šeimyna iš Madison, Wis., del toluo kelio negalėdami ypatingai aplankyti prisunčia labai simpatingą laiškelį. Taip pat buvusieji milwaukiečiai pp. White šeimyna dabar gyvenanti Buffalo, N. Y., prisunčia simpatingą laiškelį ir gražias dovanas. Taigi visiems man laimingo pasveikimo velijantiems draugams šiuo mi tariau širdingiausius mano padėkos žodžius.

Wm. Staupickas,
2225 So. 4-th St.,
Milwaukee, Wis.

MT. GREENWOOD, ILL.

Reikšmingas SLA. 178 Kp. Parengimas.

SLA. 178 kuopa rengia paminėjimą Lietuvos Nepriklausomybės 17-kos metų sukaktuvių. Šio parengimo obalsis: Mes be Vilniaus nenurimsim, Klaipėdos neatiduosim! Programas bus įdomus, todel pareiga visų Mt. Greenwoodo ir apylinkės lietuvių nepraleisti šios progos ir dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės 17 metų sukaktuvių paminėjime. Yra pakviesti geri kalbėtojai, kaip J. J. Bagdonas ir kiti inteligentai. Dainuos mūsų kolonijos kompozitorius, bus visokių įdomybių ir žaislų, o orkestras tikrai be sustojimo gros visokius šokius. Bus skanių užkandžių ir importuotų gėrimų.

Besikalbant su apšviestais vietos lietuviams teko išgirsti jų tokius pareiškimus, kad ir nevaryti ir neprasyti jie ateis į šį parengimą, sako niekas mūsų nesulaukys nuo paminėjimo Lietuvos Nepriklausomybės Šventės, mes sava valia ateisime į parengimą. Tai tikrai lietuviški kalba tokie mūsų tautiečiai. Todel visi vietos ir apylinkės lietuvių prašomi laisva valia ruoštis į šias iškilmes, kaip to tikri protaujanti lietuviai.

Iškilmės įvyks Atvelykio sekmdienį, balandžio 23 d., prasidės 2-ą valandą popietų, A. Mažrimo salėje, 3924 W. 111-th St., Mt. Greenwood. Visi prašomi neužmiršti dienos ir išanksto ruoštis į šias iškilmes atsilankyti. B. Valantinas.

AUBURN, ILL.

Mirė SLA. Veikėjo Tėvas.

Gauta žinia iš Lietuvos, kad pasimirė SLA. 27 kuopos veikėjo Vinco Tutlio tėvas Juozas Tutlis sulaukęs net 114 metų amžiaus. Vėlonis gyveno Lazdunėnų kaime, Vainuto parapijoje, Tauragės apskrityje. Tik labai retais atsitikimais žmėnėms tenka laimės tokio ilgo amžiaus susilaukti, kaip velionis Tutlis sulaukė. SLA. 27 kuopos veikėjui p. V. Tutliui reiškiu užuojautos del jo tėvelio mirties. SLA. Narya.

WORCESTER, MASS.

SLA. 57 Kuopos Atskaita
Už Dešimt Mėnesių 1934 m.

Nariai sumokėjo ir pasiūstą
Centrą sekant: Apsaugos fondui \$1,588.54
Pašelpo fondui 1,162.80
SLA. lėšoms 427.20
Apsaugos įsirašymo 7.50
Ligoje pašelpo įsirašymo 2.63
Tautiškiems reikalams 22.85
Našlių ir Našlių fondui 18.40
Už permainingą palidymų 4.00
Sugrąžinta paskolų į
bedarbių fondą 32.25
SLA. 57 kuopos valdybos
kaucijos 4.50

Viso pasiūstą į Centrą
10 mėnesių \$3,270.67
Centras kuopai išmokėjo iš:
Pašelpo fondo \$2,404.00
Apsaugos fondo 3,250.00

Viso Centras kuopai
išmokėjo \$5,654.00
Centras daugiau išmo-
kėjo, negu kuopa pa-
siuntė į Centrą \$2,833.33
SLA. 57 kuopos įplaukos
1934 metais:

Šokiai ir vakarienė
davė kuopai pelno \$9.69
Turėjome surengę ketu-
rias gegužės, arba
piknikus, kuopai liko
pelno \$89.15
Nariai sumokėjo kuopos
palaidumui 65.88
Ivairių įplaukų kuopoje
buvo 68.29
Naujų narių įstojimo
liko kuopoje 6.72
Buvo likę iš sausio
ir vasario 1934 m. 12.88
Perimta per virš kuopoje 1.93

Viso kuopoje buvo
įplaukų \$305.69
Viso kuopoje buvo
išlaidų 205.68

Su 31 diena gruodžio,
1934 m. SLA. 57 kuopos
izdas sekantis \$100.01

Per dešimt mėnesių 1934 m.
reikėjo SLA. 57 kuopoj perleisti
pinigų per rankas sekant: Pasiuntėm į Centrą \$3,270.67
Pašelpo išmokėjome 2,404.00
Pomirtinių išmokėjome 3,250.00
Išmokėjome kuopos
reikalais 205.68

Viso kartu išleidome \$9,230.36
Likę kuopoje su gruodžio
31, 1934 m. \$100.01
Čionaj paduodu smulkmeni-
kai kiek galdamas, kad priro-
džius SLA, kad SLA. 57 kuopa
nesnaudė per metus, bet atsidė-
jus darbo SLA. ir 57 kuopos
naudai.

Iš augščiau paduotos atskai-
tos aiškiai matosi kokia yra
nauda iš SLA. tam žmogui, ku-
ris priklauso prie tokios gar-
bingos organizacijos, kaip Su-
sivienijimas ir kokia nauda jo-
sios nariams. Didesnė dalis
narių SLA. 57 kuopos sako, kad
tai yra geriau priklausyti prie
vietinės draugijos, negu prie
SLA. Aš nei kiek neabejoju,
kad jeigu bile Worcesterio drau-
gija išmokėtų savo nariams
\$5,654.00 per dešimt mėnesių,
tai mes gerai žinome visi kokis
pavojus vietinei draugijai grė-
sia, tai yra bankrotas. Draugi-
ja negali išsistikti. Bet SLA.
to nesimato. Jeigu viena SLA.
kuopa daugiau išima pinigų iš
Centro, negu sumoka, tai kita
kuopa padengia tą nedidelę
ir vėl viskas tvarkoje ir vėl pi-
nigų yra. Taigi mes visi SLA.
nariai, neskiriant kokia kuopa
ar kuopos, visi dirbkime šiais
1935 metais, kad gavus SLA.
kodaugiausiai naujų narių ir
eikime prie šėjimo iš depresi-
jos laikų.

Buvęs SLA. 57 kuopos finan-
sų raštininkas —
Jonas Kazlauskas.

HAMMOND, IND.

SLA. 273 Kuopos Atskaita
Už 1934 Metus.

Nuo sausio 1 d. iki gruodžio
31 d., 1934 m., kuopa sekamai
sumokėjo ir pasiuntė į Centrą:
I apsaugos fondą \$182.98
I pašelpo fondą 137.40
I pašalp. lėšų fondą 10.90
I Susivienijimo lėšų fondą 34.05
I Našlių lėšų fondą 4.00
Naujų narių įsirašymo 1.75

Viso į Centrą pasiūstą \$371.08
Atskaita yra paimita iš fi-
nansų sekretoriaus knygu ir
sutinka su kvitomis, išduoto-
mis SLA. Iždininko K. Gugio.
1934 metais kuopa neturėjo nė
vieno ligonio ir Centras nieko
nepridėjo kuopai. Tai yra lai-
mingi metai kuopai ir Centrui,
kad apsisėjo be jokių išmokėji-
mų. Velinu kuopai būti laimin-
gai ir šiais 1935 metais, kad
nesirgtų ir nemirtų nė vienas
narys. Kartu prašau kiekvieną
narį prirašyti nors po vieną
naują narį prie SLA. 273 kuopos.
J. Maksvitis,
SLA. 273 kp. fin. sekr.

PITTSBURGH, PA.

SLA. 86 Kuopos Finansų Sek-
retoriaus Metinis Raportas Nuo
Sausio 19 d., 1934 m. Iki
Sausio 1 d., 1935 m.

Gerbiami nariai! Man yra
linksma šį raportą skaityti, nes
aš žinau, kad mūsų kuopoj yra
viskas tvarkoj. Knygų peržiū-
rėjams peržiūrėjus knygos
rasta, kad kuopos narių stovis
sutinka su Centru mėnesis į
mėnesį.

Kuopa turėjo vieną parengi-
mą 1934 m., tai pikniką, susidė-
jus su kitoms draugystėms, kas
atnešė mums pelno \$30.50. Tu-
riu pranešti su apgailestavimu,
kad 1934 m. kuopa nepiraišė
nej vieno naujo nario. Persikėlė
iš kitų į mūsų kuopą 4 nariai,
iš mūsų kuopos į kitas nei vie-
nas. Išbraukta už nemokėjamą
duoklių 3 nariai, mirė 1; augu-
sių narių geram stovy yra 68,
suspenduotų 1, viso 69, vaikų
19, viso narių yra kuopoje 88.
Kuopos turtas:
Pinigų pas išdininką \$59.45,
paskolinta Juozui Motuzeliui
duoklių užsimokėjimui \$13.61,
rankpinigiai del 1935 m. pikni-
ko \$5.00, viso \$78.06. Praeitais
metais buvo \$93.66, šimet pasi-
darė turtas mažėstis \$15.60.
Bet reikia pamint, kad siuntėm
delegatus į Seimą, kuriems rei-
kėjo atlyginti \$50.00. Jei ne de-
legatai, tai šimet kuopos turtas
butų paaugęs \$35.00.

1933 m. pinigų pas išdi-
ninką ant rankų buvo \$80.05
Pikniko pelnas 30.50
Kuopos reikalams po 5c.
surinkta nuo narių 39.40

Viso — \$149.95
Išmokėta Mrs. Jermoš-
kienei, ligonių lankytojai \$3.00
Juozas Motuzelis, ligonių
lankytojo ekspensai 3.50
Trečio apskričio duoklės 3.50
Jonas Mažukna, delega-
tas, Detroit, Mich. 25.00
Jonas Pabarčius, dele-
gatas, Detroit, Mich. 25.00
Rankpinigiai del pikniko
birželio 2 d., 1935 m. 5.00
Juozas Kizis, pirm. eks-
pensai 3 metų 3.00
Jonas Pabarčius, sekr.
alga \$15.00, ekspen-
sai \$7.50, viso 22.50

Viso išmokėta 1934 m. \$90.50
Dabar randasi pas išdi-
ninką Joną Mažukną 59.45
J. Matuzelis 13.61
Rankpinigiai 5.00

Kuopos turto viso \$78.06
I Centrą pasiūstą 1934 m.:
Apsaugos \$511.41
Pašelpo 336.60
Pašelpo lėšoms 39.40

Susivienijimo reikalams 118.20
Našlių ir Našlių 13.20
Vaikų skyriaus 29.12

I Centrą pasiūstą \$1,047.93
Iš Centro gauta:
Apsaugos \$950.00
Gauta daugiau \$438.59
Pašelpo \$213.50
I Centrą daugiau pas. \$123.10
Našlių ir Našlių i
Centrą pasiūstą \$13.20
Vaikų skyriaus i Centrą
pasiūstą \$29.12

Sudėjus apsaugą, pašalpą,
vaikų skyrių ir Našlių ir Na-
šlių skyrius, tai buvo \$890.33.
Pašelpo ir pomirtinės gauta
iš Centro \$1,163.50. Tai pasi-
rodo, kad 86 kuopa yra išėmus
per visus skyrius \$273.27 laike
1934 m. daugiau iš Centro, ne-
gu yra pasiuntus Centrui.

Velinu kogeriausio pasiseki-
mo veikime SLA. 86 kuopai ir
jos veikėjams 1935 metais.
Jonas Pabarčius—sekr.

ELIZABETH, PA.

SLA. 271 Kp. Metinė Atskaita
Už 1934 Metus.

Iš 1933 metų kuopos
izde buvo \$15.13
Narių sumokėta per
1934 metus 331.34

Kp. izde labu \$346.47
Per tą laiką kp. pasiuntė į
Centrą sekamai:

Apsaugos \$140.14
Pašelpo 130.80
Pašelpo ir SLA. lėšoms 33.80
Tautiškiems reikalams 1.80
Našlių ir Našlių Fond. 3.60
Už palidijimus 50

Labu \$310.64
Kp. izde viso lieka \$35.83

Sergančių ir Pašelpą Imančių
SLA. Narių SurašasNAUJAI RAPORTUOTI
SUSIRGĘ NARIAI.

Pasidavė
i pašalpą
11 Kp., Waterbury, Conn.
J. Krupis, 11 vas. 21—35
E. Pukinskienė, 11 vas. 11—35
V. Valinčienė, 11 vas. 16—35
17 Kp., Brockton, Mass.
M. Petraitienė, 17 vas. 24—35
23 Kp., Shenandoah, Pa.
J. Janavicius, 23 vas. 25—35
P. Vaitekutis, 23 vas. 26—35
27 Kp., Auburn, Ill.
F. Ragauskas, 27 vas. 14—35
39 Kp., Gilberton, Pa.
E. Ambrazevičiūtė, 39 vas. 4—35
57 Kp., Worcester, Mass.
J. Ambrazevičius, 57 vas. 16—35
M. Cepulionis, 57 vas. 8—35
P. Platauskas, 57 vas. 28—35
60 Kp., Grand Rapids, Mich.
M. Karalienė, 60 vas. 19—35
64 Kp., Baltimore, Md.
A. Metelis, 64 kovo 1—35
J. Juskevičius, 64
120 Kp., Library, Pa.
O. Vasiliauskienė, 120 vas. 14—35
Pav. Kp., New York, N. Y.
A. Miknelis, pav. kovo 4—35
139 Kp., Chicago, Ill.
M. Miller, 139 vas. 3—35
A. Paulavičiūtė, 139 vas. 11—35
156 Kp., Benton, Ill.
Jonas Pabarčius, dele-
gatas, Detroit, Mich. 25.00
158 Kp., Springfield, Ill.
A. Burčikienė, 158 vas. 15—35
175 Kp., Arlington, Mass.
M. Michelsonienė, 175 kovo 2—35
198 Kp., Akron, Ohio.
T. Voverienė, 198 vas. 26—35
199 Kp., Shaft, Pa.
P. Valionis, 199 vas. 21—35
209 Kp., Cairnbrook, Pa.
A. Žilinskis, 209
211 Kp., Mahanoy City, Pa.
J. Digris, 211 vas. 21—35
J. Laučienė, 211 vas. 1—35
309 Kp., E. White Plains, N. Y.
E. Kraujelienė, 309 gruod. 8—34

NUO.SENIAU SERGANTI
NARIAI.

Pasidavė
i pašalpą
Kp., Edwardsville, Pa.
J. Ivanauskas, 1 gruod. 6—34

Kp. reikalams ir gėlių
pirkimui išmokėta
1934 metais 27.88

Kuopoje lieka \$7.95
Per 1934 metus kp. iš Centro
gavo sekamai:
Ligoniams pašelpo \$188.00
Mirusiems pomirtinės \$150.00

Gavo labu \$338.00
Nariai užsimokėję sekamai:
Iki 1 d. sausio 1935 m. pilnai
užsimokėjusių yra 11, po vieną
mėnesį skolingi 3, po du mėne-
siu skolingi 1, susispendavę už
duoklių nemokėjamą 1, miru-
sių 1.

J. Lorasas,
SLA. 271 kp. fin. sekr.

JOHNSTON CITY, ILL.

SLA. 103 Kuopos Atskaita
Už 1934 Metus.

Sausio 1 d., 1934 m.
kuopos izde buvo \$10.39
Surinkta mokesčių per
1934 metus 452.87

Viso labu \$463.26
I Centrą pasiūstą:
Apsaugos \$137.36
Pašelpo 192.00
SLA. lėšoms 61.53
Tautiškiems reikalams 3.27
Našlių ir Našlių Fond. 5.40
Narių paskolos grąžinta 35.61
Kuopos reikalams 18.83

Viso — \$454.00
Kuopos izde paliko \$9.26
Pašelpo gavo nariai iš
Centro \$445.08
Paskolos gavo nariai iš
Centro 18.18

Pilnai užsimokėjusių narių
yra 24, skolingi už 2 mėn. 1,
skolingi už 3 mėn. 1, viso narių
yra 26.

J. H. Alionis,
SLA. 103 kp. fin. sekr.

4 Kp., Sioux City, Ia.
J. Juknis, 4 gruod. 6—34
V. Dudienė, 4 gruod. 10—34

5 Kp., Plymouth, Pa.
J. Miliauskas, 5 rugs. 28—34
K. Kazlauskas, 5 saus. 14—35

6 Kp., Plymouth, Pa.
J. Jurčukonis, 6 gruod. 25—34

7 Kp., Pittston, Pa.
J. Simukonis, 7 spal. 24—34
J. Vencis, 7 vas. 1—35
A. Miliauskas, 7 vas. 4—35
P. Slavinskas, 7 vas. 6—35

10 Kp., Philadelphia, Pa.
M. Skaržinskienė, 10 saus. 31—35

11 Kp., Waterbury, Conn.
A. Jesinskienė, 11 gruod. 29—34
M. Butnarienė, 11 saus. 7—35
A. Gruzinskas, 11 vas. 2—35

13 Kp., Milwaukee, Pa.
O. Lisauskienė, 13 spal. 5—34
L. Mažeka, 13 gruod. 20—34
K. Venslova, 13 saus. 21—35

14 Kp., Cleveland, Ohio.
A. Kisel, 14 saus. 1—35
Dr. J. T. Vitkus, 14 saus. 19—35

17 Kp., Brockton, Mass.
P. Kapsion, 17
P. Kapsionienė, 17 saus. 5—35
J. Davidson, 17 saus. 21—35

18 Kp., Westville, Ill.
E. Poskienė, 18 lapkr. 22—34
K. Mazutienė, 18 saus. 13—35
A. Latoza, 18 vas. 4—35
T. Sungaila, 18 saus. 25—35

23 Kp., Shenandoah, Pa.
J. Katilius, 23 rugp. 11—34
V. Rakickas, 23 saus. 3—35
L. Dzinkaitienė, 23 saus. 19—35

27 Kp., Auburn, Ill.
K. Zakaitis, 27 saus. 14—35

29 Kp., Westville, Ill.
A. Apanaitis, 29 spal. 29—34

32 Kp., Buttonwood, Pa.
J. Sinkievičius, 32 saus. 5—35
V. Tamošauskas, 32 vas. 21—35

33 Kp., Miners Mills, Pa.
A. Nakvas, 33 vas. 17—35

34 Kp., New Britain, Conn.
R. Pankunienė, 34 saus. 1—35
J. Čileius, 34 lapkr. 25—34

35 Kp., Wilkes Barre, Pa.
J. Agurkis, 35 spal. 22—34
J. Liškauskas, 35 spal. 15—34
J. Sergalis, 35 gruod. 22—34

36 Kp., Chicago, Ill.
V. Zinčius, 36 gruod. 11—34

38 Kp., Brooklyn, N. Y.
K. Juras, 38 lapkr. 19—34
M. Bartkus, 38 gruod. 13—34
P. Morinas, 38 gruod. 18—34
P. Raškinis, 38 gruod. 21—34
D. Januškevičienė, 38 saus. 29—35

39 Kp., Gilberton, Pa.
V. Višniauskas, 39 saus. 21—35

40 Kp., Pittsburgh, Pa.
M. Banaitienė, 40 saus. 21—35

41 Kp., Lawrence, Mass.
A. Paulekas, 41 vas. 4—35

43 Kp., So. Boston, Mass.
A. Budrienė, 43 saus. 15—35
T. Pivorininas, 43 saus. 14—35
O. Ramanauskienė, 43 vas. 4—35

46 Kp., Terre Haute, Ind.
O. Latonienė, 46 saus. 22—35
K. Sabalius, 46 vas. 2—35

50 Kp., Binghamton, N. Y.
V. Kaminskienė, 50 vas. 2—35
B. Kazinienė, 50 saus. 20—35

52 Kp., Mt. Carmel, Pa.
K. Vasiliauskas, 52 gruod. 27—34

53 Kp., Chelsea, Mass.
J. Šleivis, 53 lapkr. 13—34

54 Kp., McAdoo, Pa.
A. Šerkšnys, 54 lapkr. 30—34
J. Milius, 54 vas. 15—35
A. Daugėla, 54 vas. 22—35
M. Olbikienė, 54 saus. 20—35

56 Kp., Penn, Pa.
M. Aleknie, 56 lapkr. 30—34

57 Kp., Worcester, Mass.
M. Karpavičius, 57 gruod. 4—34
M. Naujokienė, 57 lapkr. 19—34
O. Adomaitienė, 57 lapkr. 10—34
J. Plutukis, 57 saus. 18—35
M. Kupčinskienė, 57 saus. 11—35
M. Paulauskienė, 57 gruod. 22—34
J. Vaičiūtis, 57 saus. 31—35
M. Petrusėvičienė, 57 vas. 15—35

58 Kp., Hudson, Mass.
F. Davainis, 58 vas. 25—35

60 Kp., Grand Rapids, Mich.
M. Urutis, 60 lapkr. 12—34

64 Kp., Baltimore, Md.
M. Kundrotienė, 64 lapkr. 1—34

68 Kp., Lee Park, Pa.
T. Salius, 68 gruod. 4—34

74 Kp., So. Chicago, Ill.
L. Rimkus, 74 vas. 9—35

76 Kp., Brooklyn, N. Y.
L. Šepeta, 76 saus. 5—35

77 Kp., Rockford, Ill.
P. Trunca, 77 saus. 25—35

79 Kp., Inkerman, Pa.
K. Vasiliauskas, 79 vas. 5—35

82 Kp., Pana, Ill.
M. Stebulienė, 82 vas. 4—35

86 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa.
M. Macienė, 86 lapkr. 11—34
T. Ražickas, 86 lapkr. 10—34
U. Barsėvičienė, 86 saus. 7—35
B. Shimkietis, 86 saus. 22—35

89 Kp., E. Chicago, Ind.
O. Vilutienė, 89 gruod. 17—34

90 Kp., Meyview, Pa.
K. Zataveckas, 90 gruod. 28—34
A. Papieikienė, 90 saus. 17—35

92 Kp., Courtney, Pa.
J. Vaivadienė, 92

Kp., Heidelberg, Pa.
K. Plakiūtė, 93 lapkr. 29—34

100 Kp., Racine, Wis.
B. Vaicekonienė, 100 spal. 25—34
A. Vaicekonis, 100 saus. 16—35

101 Kp., Paterson, N. J.
K. Miškinienė, 101 saus. 1—35
A. Gustaitis, 101 vas. 16—35

102 Kp., Haverhill, Mass.
F. Abikas, 102 lapkr. 22—34
M. Degesinas, 102 saus. 28—35
V. Simanavičius, 102 vas. 22—35

103 Kp., Johnston City, Ill.
A. Alionis, 103 saus. 30—35

105 Kp., Dayton, Ohio.
J. Anušaitis, 105 gruod. 4—34
J. Milašius, 105 vas. 8—35

108 Kp., Canton, Ill.
M. Burduliene, 108 gruod. 16—34
P. Uselienė, 108 saus. 28—35

109 Kp., Chicago, Ill.
D. Žilinskienė, 109 saus. 21—35

110 Kp., Plains, Pa.
P. Milius, 110 rugp. 21—34
J. Brazas, 110 spal. 29—34
A. Jaciunas, 110 gruod. 20—34
A. Lugauskas, 110 saus. 4—35
V. Pisarevičius, 110 saus. 14—35

114 Kp., Hazleton, Pa.
J. Valaitis, 113 saus. 6—35

115 Kp., Wilkes Barre, Pa.
P. Karalienė, 115 saus. 5—35
J. Gudaitis, 115 vas. 4—35

116 Kp., Kingston, Pa.
S. Grysevičius, 116 saus. 7—35

118 Kp., Curtis Bay, Md.
K. Čelčis, 118 saus. 25—35

122 Kp., Chicago, Ill.
E. Gavėnienė, 122 saus. 13—35
J. Parazauskas, 122 saus. 14—35
J. Zabela, 122 saus. 15—35
K. Ruzgas, 122 vas. 16—35

124 Kp., Hartford, Conn.
K. Tamulionis, 124 vas. 15—35

Pav. Kp., New York, N. Y.
P. Burtasauskas, pav. vas. 5—35

129 Kp., Chicago, Ill.
J. Kurzienė, 129 lapkr. 19—34

130 Kp., Livingston, Ill.
M. Bertulienė, 130 gruod. 19—34

131 Kp., Norwood, Mass.
O. Alionienė, 131 saus. 9—35
A. Pratašius, 131 vas. 20—35
M. Medveckas, 131 vas. 16—35

132 Kp., Seltzer, Pa.
J. Zdanaitis, 132 lapkr. 27—34
B. Gedvilas, 132 vas. 21—34

135 Kp., Philadelphia, Pa.
S. Venslovas, 135 lapkr. 29—34
V. Tvaranavičiūtė, 135 gr. 21—34

136 Kp., Cleveland, Ohio.
K. Lukonaitienė, 136 vas. 16—35

137 Kp., Wilburton, Okla.
A. Kirdulienė, 137 saus. 4—35

Kodel Lietuviai Mažai Skaito

Neretai pasitaiko ištirti nusiskundimų iš laikraštininkų ir knygų išleidėjų, kad lietuviai mažai skaito. Negalima lietuviams įskiepyti tą mintį, kad jie imtų už knygos ir maitytų savo protą ir dvasią kultūros tyriu maistu.

Tas yra tiesa — lietuviai mažai skaito. Bet tokio lietuvių nusistatymo priežastį leidejai privalo surasti patys. To mūsų spaudos leidejai niekad ir niekada nesistengė ir nesistengia patyrinėti — delko lietuviai tokie „bukapročiai“? Tik paniekinančia ranka numoja: „Ką tu lietuviui gerą įkalbėsi!... Lietuvis, tai lietuvis... Paprastes knist žemę kaip kurmį — tiek ir tesupranta.“

Nepaisant kas, lietuvis ar kas kitas, augsto ar žemo moksloto žmogus — jei jis kokiame nors dalyke nesuranda sau jokios naudos, padeda tą dalyką į šalį ir daugiau juo nesinaudoja. Tas pats yra su lietuviu: jie skaitydami lietuviškas laikraščius ir knygas nesuranda sau jokio protinio ar dvasinio peno. Kodel? Todel, kad lietuviškos knygos ne lietuvių parašytos (čia darau pastabą tik apie knygas, apie laikraščius ir rašytojus kitų sykiu). To sąlygos didelė didžiųjų yra vertimai iš svetimų kalbų, tie svetimų rašytojų raštai yra pritaikyti savi tautai, o ne lietuvių tautai. Tokius raštus lietuvis skaitydamas nesuranda jokio peno sau, tik sugadina upą ir nenori skaityti ką nors daugiau. O jei kokis vaikelis ir yra tinkamas tarptautiniai dvasiai, tai vertėjo su gadytas. Dažnai vertėjas nemo-kėdamas lietuviškai teisingai kalbos, svarbiausiojo sakinio išraiškos vietoj įsėga svetimą žodį, kurį vadina tarptautišku. Ir iš viso to rašinio sakinių padaro maišytų žodžių kratinį, iš kurio negali skaitytojas nieko suprast. Čia randame tą priežastį, delko lietuviai neskaityti, nes lietuvis iš tokių skaitymų neranda sau nieko naudingo.

Kai kam gal atrodyt keistas ar neaiškus toks mano išsireiškimas. Bet va, aš turiu tam tikrų įrodymų, kad taip yra: kas atsitiko Lietuvoje su knygomis? Lietuvos knygų leidejai tiesiog eina prie žlugimo. Tą aš senai maniau, kad taip bus — anksčiau ar vėliau tas atsitiks ir tas jau Lietuvos apsimirškia. Negincijamai tai bent vienas pastebėjimas, patyrinėjęs dabartinę Lietuvos knygynų padėtį. Lietuvos knygynai gyvena dabar labai sunkias valandas ir nebeišleidžia beveik jokių naujų knygų. O pirmiau išleistų knygų neturi kur išparduoti — nieks nebeperka. Sakoma, kur knyga buvusi verta 20—25 lit., dabar atiduodama už 4—5 litus ir tai nieks nenori pirkti. Suverčiama visa bėda ant žmonių, kad žmonės ištvirkę, pasileidę į girtuoklystę ir kitas niekšystes ir knygų nebeskaitę.

Tai neprotingas apkaltinimas liaudies. Jeigu liaudis neranda sau užsiganėdinimo politiko, mene ir literaturoje, tai — ieško kur kitur užsiganėdinimo. Tai nereikia kaltinti liaudį, bet patys save, kad nemokėję prisitaikyti prie liaudies. Todel gi verta paminėti, kaipėjo Lietuvoje knygų pramonė po karo. Tapus Lietuvai laisva, susitvarčius ant savų pamatų valstybei, matėsi liaudyje troškimas savos spaudos kurininių, kuriuose kiekvienas ieškojo sau reikalingo patarimo savo gyvenimui. Kai kurie suprato tą liaudies geidulį, griebė už spaudos ver-

telgystės ir tas gerai sekė. Bet leidejai, leisdami įvairias knygas, neprotavo (o gal nenorėjo protaut), kokias jie knygas leiddžia ir kokios pasekmės bus ateityje. Jų tik buvo didelis pareikalavimas iš rašytojų raštų, nepaisant kokie tie raštai būtų. O po karo Lietuvoje rašytojų labai mažai tesirado. Bet rašytojai, matydami sau gerą pelną, griebėsi už plunksnos ir „priešė“ pusėtinai daug raštų. Ir iš to užsiėmimo ne vienas rašytojas darė sau gerą užpelną. O leidejai išleido daug knygų, iš kurių tikėjos taipgi turėti gerą pelną, kas iš pradžių gerai ir sekė. Bet nepoilingam, pirkėjai atšalo ir knygų leidejai sunkiai nukentėjo. O nukentėjo ne delto, kad žmonės būtų ištvirkę (kai kas taip sako), bet delto, kad knygos buvo parašytos netinkamai, sunkiai suprantamos ir kitataučių parašytos. Tik apie dešimtas ar dešimtas nuosimtis rados savų raštų. O apie dešimtiesdešimt nuosimčių raštų buvo vertimai iš svetimų kalbų. Ir tokie raštai, kurie buvo versti iš svetimų kalbų, suprantama, lietuviams buvo svetimi, nesuprantami ir nenaudingi. Todel lietuviai ir atšalo nuo skaitymo. O dar prie to, perbrangūs ir iškraipyta lietuviška kalba.

Tie raštai iš svetimų kalbų į lietuvių kalbą išversti, nevien tik davė nuostolius knygų leidejams, bet visai visuomenei ir patiems rašytojams. Rašytojai išlepo ir aptingo tobulinti savąją raštinę kurybą ir pasitenkino tik pamezdžiojais kitų tautų rašytojų. Toks dvasinis išlipimas žemina savo tautą, o išaugstina tik kitas tautas.

Mano nuomonė tokia: mūsų rašytojai-vertėjai ir knygų leidejai (kurie išgali) daug daugiau darytų nuopelną patys sau ir tautai, jei jie veiktų atbulai: vietoj verst ir išleidinėt svetimus kurinius į savą kalbą, verstų ir išleidinėtų savus kurinius svetimuose kalbose. Toks veikimas nevien tik duotų progos rašytojui-vertėjui ir knygų leidejui pasirodyti pasaulio žmoniui, kad jie yra rašytojai, vertėjai ir leidejai, bet pačią mūsų tautą iškeltų į eikstę tarp visų pasaulio tautų. Parodytų, kad ir mes esam pasaulio tobulintoj tarpe; kad ir mes turime savą literatūrą, meną ir kultūrinę istoriją. Tik nereikia mums taip įsivaizduoti, kaip kurie kad įsivaizduoja: buk mūsų literatūra esanti jaunutė ir silpna prieš kitų tautų literatūrą. Kalba taipgi esanti netobula ir neturinti pilnai tinkamų žodžių, kuriais but galima išreikšti moksliškos mintys ir daiktai.

Kad mūsų literatūra jaunutė ir silpna, tas tiesa. Bet kiekvienam jaunam yra proga bujoti ir žydyti. Taip ir mūsų literatūrai yra proga bujoti ir žydyti tarpe kitų tautų literatūros. Tik tame vargas, kad mes savo literatūros neauginame ir ne gerbiame taip, kaip kad gerbia kitos tautos. Mes tik grąibstom svetimus kurinius ir džiaugiamės svetimais genijais — poetais ir rašytojais, o savus pamirštame. Kad ir puikiausia rožė būtų, ji nežydės, jei ją kas tremps, nelaistys ir nemylės.

Kaslink mūsų kalbos netobulumo, tai netiesia: mūsų kalba yra pilna ir stebėtinai lanksti. Poetui-rašytojui duodasi lankstyti taip, kaip jam patinka. Beveik kiekvienas žodis duodasi sutrumpyti; pailginti, su-

lenkti ir ištiesti. Taipgi žodžiai lengvai duodasi suminkštinti ar užgrūdinti — tik reikia gerai susipažinti mums su savo kalba. Mums bėda tame su mūsų kalbos netobulumu, kad mes didžiūmo mažai savo kalbą teisingai žinome. Vargdami šimtmečius po svetimais jungais, savąją kalbą pamiršom, o svetimų kalbų primaišėm didelę priemaišą, kuri mums šiandien ir veliasi kaip pakulus ant liežuvių. Ir tas žargonas kankina netik mūsų paprastąjį luomą, bet ir inteligentią. Mūsų inteligentią, kuri ėjo augštesnius mokslus svetimų tautų mokyklose, yra išsilavinusi svetimuose kalbose ir svetimojo dvasio, apie savo augštesnę kultūrą mažai ką žino. Del to gi nevienas taip ir sako: kad mūsų tas ar tas yra netobulas.

Ne, broliai! Mes esam patys dar netobuli! Nepažįstame teisingai savo kalbos ir nemokame iškelti savąją literatūrą greita kitų tautų literatūros.

Ip. Kutelis.

Tarptautiniai Trūkšmai Del Klaipėdos

Klaipėdos kraštas, su 150,000 gyventojų ir nusikurdintu uostu, dabar jau Lietuvos ištobulintu, antrą kartą yra sukėlęs tarptautinį susidomėjimą ir kai kurių valstybių net didelį susirūpinimą. Taip atsitinka todėl, kad Lietuva savo teise nepribėdama į Klaipėdos, klausomai gyventi, savo vienintelį Klaipėdos uostą atkakliai ginama, o besočiai pietų ir vakarų kaimynai, lenkai ir vokiečiai, bandė ir tebebando jį pagrobti... Tačiau labai skirtingose aplinkybėse įvyksta šie tarptautiniai klaipėdiški triukšmai.

Lenkija, atstačiusi savo nepriklausomybę dedamasi Europos žandarų-gelbėtoju nuo bolševizmo pavojaus, prisigrobuusi kaimyninių tautų žemių, tiesa savo nagus į Klaipėdą ir visą nepr. Lietuvą. Lenkija, norėdama su lenkų pagelba iš rytų Vokietiją apsupti, pritaria ir remia didelės Lenkijos sukurimą Lenkų klaidinami ir savais opiais reikalais užimti, francuzai neįsigilina ir nepažįsta kitų rytų Europos tautų siekių bei politikos, kaip tada dar jie nepažinojo net pačių lenkų (dabar jau geriau pažįsta). Lenkai, per francuzus ir kitais būdais, įgali vilkino Lietuvos pripažinimą de jure ir tuo atitolino Klaipėdos krašto, pagal Versalės sutartį, prijungimą prie Lietuvos. 1922 metų antrojo pusėj, pirmiau Amerikos Jungtinės Valstijos, paskui ir Santarvės valstybės (Francija, Anglija, Italija, Japonija) pripažįsta Lietuvos Respubliką de jure. Vadinasi atkrita paskutinė kliūtis atiduoti Lietuvai Klaipėdos kraštą, kuri tuo tarpu valdo, santarvės valstybių vardu, francuzų komisaras Petisnė su francuzų baltalivais. Francuzų, vokiečių ir net lenkų spekuliantų grupės jau yra Klaipėdoje susikurusi šiltus lizdus, verčiasi kontrabanda, alina kraštą ir nenori, žinoma, jį atleisti. Iškilę sumanymas įkurti Klaipėdoje vadinamą „freistatą“ — laisvą valstybę, lenkų globojamą. Gruodžio mėn. sužinoma, kad santarvės valstybės tikrai nelinkusios spresti Klaipėdos klausimą kaip Versalės sutarty numatytą, tai yra, prijungti jį prie Lietuvos.

Tada, išsekus kantrybei, 1923 m. sausio 10 d. įvyksta Klaipėdos krašte sukilimas ir per 5 dienas visas kraštas su uostu atsiduria sukilėlių rankose, kurie reikalauja krašto prijungimo prie Lietuvos. Santarvės valstybės, kaltindamos Lietuvą sukilimo pareimu jaučiasi labai įžeistos. Lenkai siūlois sudrausti Lietuvą ginklu. 5 francuzų karo laivai ir vienas anglų šarvuotasis skuba į Klaipėdą. Atvyksta ypatingoji Santarvės komisija, kuri reikalauja, kad sukilėliai apleistų miestą, grąšindama juroje išrikiuotų karo laivų armomis... Sukilėliai nepasiduoda, karo laivai... suplaukia į uostą ir pabėda derybos. Tarp sukilėlių ir komisijos tarpininkauja Lie-

tuvos valdžios įgaliotinis Ant. Smetona, dabartinis valstybės prezidentas. Santarvės valstybės — Francija, Anglija ir Italija, vasario 2 d. įteikia Lietuvai ultimatumą (griežtą reikalavimą) pašalinti per 7 dienas sukilėlius iš Klaipėdos, bet... neleidžia į kraštą įvesti Lietuvos kariuomenę. O geru sukilėliai nepasiduoda. Taip tragikomiškoj padėty įgai tęsiasi derybos, iš abiejų pusių padaroma kai kurių nusileidimų. Sutariama tam tikromis sąlygomis Klaipėdos kraštą prijungti prie Lietuvos. Vasario 19 dieną Klaipėdoje iškeliama Lietuvos valstybės vėliava, tą pačią dieną įeina į miestą ir kraštą Lietuvos kariuomenė, o Santarvės karo laivai apleidžia Klaipėdos vandenį... Neapsakomas ir neaprašomas džiaugsmas apima visą lietuvių tautą, žut ar but pasirįžimu pasiekus šito didžiulio laimėjimo.

To laimėjimo ir džiaugsmo didumas yra suprantamas tik tai prisiminus ano meto Lietuvos vidaus ir tarptautinę padėtį. Lietuva po Didžiojo Karo iš nepriklausomybės kovų dar buvo vos pradėjusi iš juodojo skurdo ir griuvėsių. Dar 1922 metų gero derliaus didelę dalį buvo atidavusi dovana vokiečiams už jų beverčios popiergalius — ostmarkes. Lietuvos pinigai — litai įvesti pavėluotai tik tai nuo 1922 metų spalio 1 d. (Apyvartoję buvę tik tai apie 60 milijonų litų). Krašte buvo įsispyravę tarp partininkai įkarščiai.

Medžiaginiai krašto ištekliai buvo menki, kariškos jėgos silpnos, užsienioose stiprių draugų nebuvo, Europos galiunų tarpe vyravo Lietuvai priešinga lenkų įtaka, šitokiomis tai aplinkybėmis Lietuvai teko susidurti su Europos galybėmis ir laimėti, laimėti sumani atkakliu savo teisių gynimu, tautos vieninimo žutbutiniu pasirįžimu. Ir su rimtu pagrindu buvo galima bažnyčiose giedoti: „Todel nebijojisime nors ir žemę drebtų“, o salėse ir aikštėse — Lietuva tėvynė mūsų — tu didvyrių žemė“...

Tada viso pasaulio spauda daugybę prirašė apie Lietuvą ir Klaipėdą: nesuinteresuoti laikraščiai reikė daug simpatijų, užuojautos ir linkėjimų mažai Lietuvai, didvyriškai ginančiai teisę ir teisingumą.

Praslinko lygiai 12 metų. Ir vėl tarptautinis susidomėjimas ir susirūpinimas Lietuva ir Klaipėda. Šį kartą jau visai kitokios to susidomėjimo priežastys ir aplinkybės. Dabar jau nacionalistinė Vokietija, nuplūskusi plėšikiškus nagus Austrijoje, smurtiškai kėsinosi lietuviškąjį kraštą pagrobti. Kariuotė reikalauja, kad sukilėliai apleistų miestą, grąšindama juroje išrikiuotų karo laivų armomis... Sukilėliai nepasiduoda, karo laivai... suplaukia į uostą ir pabėda derybos. Tarp sukilėlių ir komisijos tarpininkauja Lie-

Ar Reikia Amerikos Muzikams Susivienyti

Iš savo pusės sakyčiau, kad reikia būtina muzikams susivienyti. Mes, muzikai Amerikoje esame partijų įrankiai. Labai keistas reiškinys, kuomet žmogus padeda beveik visą savo amžių lavinimosi dainuoti, arba griežti smuiku, skambinti pianu ir jis negali niekur kitur pasirodyti, kaip tik savo partijos žmonių. Man visai neseniai teko būti vienam koncerte, kuriame buvo skelbiama tokie ir tokie dainininkai dalyvaus. Žmonių prisirinko daug, aš ir nuėjau paklausti nekurių dainų, nes man, kaip muzikui, yra svarbu lietuvių menininkus išgirsti. Koncertas prasidėjo, nagi išėina į sceną visai ne tas dainininkas, kuris yra paskelbtas programme. Manau sau, gal tas dainius susirgo, nes dabar blogas oras. Sekantis išėina ir ne tas, kuris programme pažymėtas. Na, dabar, maštau sau, kas per komedija! Juk aš tik jų ir atėjau išgirsti.

Po koncertui paįskėjo, kad esą vietinis kunigas neleidęs jiems dainuoti delto, kad koncertas nebuvęs užtektinai katalikiškas. Aš norėčiau žinoti iš karto, kad katalikai gavo tokią taktiką varžymui savo muzikų? Aš noriu katalikų muzikams pasakyti vieną dalykėlį, kuris jiems turėtų būti įdomus. Kada aš gyvenau Lietuvoje, tai dar visai neseniai, vos keli mėnesiai atgal, aš susiduriau su augščiausiomis katalikų bažnyčios galybomis, nes aš gyvenau Šv. Zitos viešbuty, kuris yra grynai katalikiškas. To viešbučio vadovas yra kun. Duogelis (pralostas). Aš Zitos viešbuty išgyvendau du metus. Pralostas Duogelis gerai žinojo, kad aš nesu katalikė, bet jis taipgi žinojo, kad aš esu šiočia tokia dainininkė. Zitičių ir tautininkų yra protys rengti labai iškilmingas kučių vakarų iškilmes, į kurias suėina beveik visi katalikų vyskupai, pralotai ir pats, Šv. Tėvo atstovas. Zitičės ir pralostas Duogelis žinodami, kad aš esu protestonė, visgi mane pakvietė į iškilmes dalyvauti ir patsai pral. Duogelis mane užkviė, kad aš jiems tame iškilmingam vakare pagiedočiau. Aš, žinoma, apsiėmiau dalyvauti ir tar teko kelis giesmių, kurias aš giedojau, buvau į savo programą įdėjusi ir „Tyli Naktis“ (Silent Night) visiškai ne katalikiška giesmė. Bet Šv. Tėvo atstovas Arata man pasakė, kad jam ta daina jau iš senai labai patinka ir labai esąs patenkintas, kad aš ją dainavusi.

eiti laimėtoja nelygioje kovoje. Ir išeisime. Dabar Lietuva viduje yra nepalyginamai geriau susitvarkiusi, medžiagiškai sustiprėjusi, savo ginkluotą pajėgą išugdžiusi, visa tauta yra daug vieningesnė, apsišvietusi bei susipratusi. Užsienioose turime daug draugų, net tikrų sąjungininkų; didžiosios valstybės Klaipėdos klausime dabar jau yra Lietuvos pusėj. Vokietija nors palyginti su Lietuva, yra didelė ir galinga valstybė, bet ji aplinkui beturi vien priešus. Klaipėdos kraštą tvarko tarptautine sutartimi ir net pačios Vokietijos parašu yra į juriškai tvirtai prijungtas prie Lietuvos. Tiesa, gal buti dabar turime daugiau bukštajančių prieš vokiečių grąšinimus, nes jau primiršome, kaip reikia dilyoje atidengiami skandalingi dalykai. Viso pasaulio spauda vėl pilna rašinių apie Lietuvą, vėl visi bešališkieji laikraščiai reiškia Lietuvai daug simpatijos, užuojautos ir linkėjimų iš-

arkivyskupas Rainys taip pat gyvė tą giesmę. Aš prie stalo sėdėjau su popiežiaus atstovu Aratu ir kalbėjau angliškai, nes jis kalba pusėtinai gerai šia kalba.

Kitas patėmijimas. Mes visi gerai žinome, kad Kipras Petras nėra katalikas, jis net yra vedęs protestonų bažnyčioje, taip pat jis kas metai dainuoja protestonų (reformatų) Sinodo suvažiavime Biržuose. Bet kaip tik katalikai surengia ką nors svarbesnio savo bažnyčiose, visuomet pakviečia mūsų dainių Kiprą. Daug kartų jis yra dainavęs per katalikų mišias. P. Zaunienė (buvusio ministerio Zauniaus žmona) geriausias mezzosopranas visoj Lietuvoje irgi yra išteklėjusi už protestonų bažnyčią netiki, bet man buvant Lietuvoje ji yra daug kartų giedojusi per mišias Bazilikoj ir kitur. P. Grigaitienė neva katalikė, bet yra dalyvavusi protestonų parengimuose. Tikras artistas partijų bei tikybų nežiuri ir tikras dvasios vadas niekad nedrįs mėginti apriboti savo menininką tik jo farnatiška tikyba bei partija. Jei Šv. Tėvo atstovas nemato nieko blogo, kad kitos tikybos dainius jiems dainuoja ar katalikas kitiems, tai ką čia jau kalbėti apie jo pagelbiminkus. Susipratus katalikas gerai žino, kad menininkas priklauso tautai ir net pasauliui, o ne kokiam ten tikybinei ar kitokiai partijai.

Gėda mums muzikams, kad mes iš savo prakaity sunkiai uždirbto skatiko lavinamės, skurstame, kartais nevalge, o mums koks partijos vadukas gali pasakyti kur mes galime pasirodyti ir kur ne. Mes paimkime pavyzdį iš amerikų, ar jie diktuoja savo muzikams ką jie turi daryti su savo gabumais. Pagaliau, ar amerikietis drįstų muziko paklausti, kada jis kviečia jį pas juos dalyvauti, prie kokios partijos jis priklauso. Brangūs muzikai, amerikietis gerai žino, kad muzika visais kalbas kalba ir kad muzika visais partijais nugalai. Amerikietis taip pat žino, kad gamtos mums duotas talentas priklauso visiems, o ne tik vienai kokiai ten fanatiškai partijai.

Man teko dažnai kalbėti su mūsų dainiais bei muzikais ir aš su jais bekalbėdama suradau, kad nei vienas mūsų muzikas nėra partijos fanatikas, bet tik meną mylintis žmogus ir norintis visiems lygiai tarnauti. Aš pati vieną kartą vienoj organizacijos pasiūliau vieną dainininkę, kad būtų pakviesta padainuoti, nes aš žinau, kad jai partijos nerupi ir ji-būtų su mielu noru atvažiavusi tai organizacijai padainuoti. Bet kur tu žmogau, kaip tik jos vardas buvo paminėtas, tai tos organizacijos vadai visai pašėlo, girpadi, ji nėra mūsų partijos. Aš taip perpykau, kad nusispiovau ir išėjau iš jų susirinkimo. Gir-di bolševikė negali katalikams dainuoti, sandarietė negali slokininkams dainuoti, bimbinkė negali socialistams ir taip toliau. Čia man prisimena p. Vagnaičio daina „Asilas — asilas durni karalius“. Mes muzikai, tai jau tikrai esame tie asilai, nes mes duodame save partijų vadams išnaudoti jų egoistiškiems partijos reikalams. Aš gerai žinau, kad mūsų tarpe yra dainių bei muzikų tiek ir tiek, kad jie su mielu noru eitų dainuoti visur, kur juos pakviestų. Bet partijų vadai mėgina kiek tik galima tokius menininkus ignoruoti. Mūsų liaudis nėra kalta, nes daug

kartų aš girdėjau žmones kalbant: Kązin kodel mūsų organizacija nepakviečia tokį ir tokį dainininką, nes tas muzikas visiems labai patinka. Žmogelis nežino, kad tas ar tas dainius nėra jų partijos žmogus, kad jų vadai yra kalti, jog menininkas, kuris jam ir visiems patinka, pas juos nedalyvauja.

Muzikai vienykitės, padarykite visoj Amerikoje Muzikų Susivienijimą. Nepaisykite savo vady, bukite bepartiviai, dainuokite visiems lygiai. Lai jusų daina ir jusų muzika žavi kiekvieną lietuvi, ar jis būtų bolševikas, ar katalikas, ar jis būtų koks kitas „ikas“ jums ir man tas neturėtų rūpėti. Aš labai norėčiau, kad muzikai atslieptų jį šį mano straipsnį. Aš turiu įvairių pastabų padaryti ir sumanymų duoti, jei tik bus noras pas muzikus susiorganizuoti. Mes galėsime suvažiavimą sušaukti ir visi savo nuomones išreikšti kaslink mūsų susiorganizavimo. Aš prašyčiau, kad New Yorko muzikai atslieptų, kaip tai p. Vitaitienė, p. Strumskienė, p. Menčeluniūtė, p. Kraučionas ir kiti; Philadelphijos p. Mickunaitė; Chicagos p. Gugienė, p. Steponavičienė, p. Sarpalius, p. Pocius ir kiti. Broliai muzikai, jau laikas mums ką nors daryti, juk mes nesam vaikai, kad mums kiti diktuo. Mes kaip muzikai galim kitiems kelti parodyti muzikoj, o ne jie mums.

Laukiu atsišaukimų į šį straipsnelį.

Ona B. Kubilienė.

D. Poškos Ažuolas Baublys

Lietuvoje yra daug vietų, su kuriomis susiję žymūs istorijos įvykiai, kurios yra nebyliai mūsų didingos praeities paminklai. Tos vietos daug kalba lietuvių širdžiai, gyvai nuteikia ir iš praeities atkelia garsius žygius, didžius veiksmus.

Tauragės apskr., Skaudvilės valsč., Bijotų-Barzdžių dvare yra „žemaičių ir Lietuvos mūžiko“, skurdo ir vargo dainiaus Dionizo Poškos medis Baublys. Paties Poškos žodžiais pasakojama Baublys savo garsiąją istoriją:

„Barzdijuose kai užgimiau, jau tukstantis metų. Parnesė iš ažuolyno čion esmi padėtu.

Tikras vardas mano buvo Baublys, Dievui garbints, buvau, Nuteriojus tėvynę suvargau, sudžiuvau,

Ties manim Perkunasni degė ays, ožkos, O dabar many gyvena Dionizas Poška.“

Šis Baublys — tai didžiulis tuščiu viduriu, ažuolas, kuriame dažnai sėdėdavo, rašydavo ir jame įstėję vertingą muzėjuką XIX amžiaus pradžioj Lietuvos poetas D. Poška. 1932 metais mėsėjome jo 100 metų mirties sukautevus.

Dabar Dionizo Poškos Baublys rupestingos rankos tvarkomas, aplink jį graži aikštė, gėdėmis apšodinta. Pats Poška mirdavo, sandarietė negali slokininkams dainuoti, bimbinkė negali socialistams ir taip toliau. Čia man prisimena p. Vagnaičio daina „Asilas — asilas durni karalius“. Mes muzikai, tai jau tikrai esame tie asilai, nes mes duodame save partijų vadams išnaudoti jų egoistiškiems partijos reikalams. Aš gerai žinau, kad mūsų tarpe yra dainių bei muzikų tiek ir tiek, kad jie su mielu noru eitų dainuoti visur, kur juos pakviestų. Bet partijų vadai mėgina kiek tik galima tokius menininkus ignoruoti. Mūsų liaudis nėra kalta, nes daug

„Žinok Ateivi, jog tas kapas ira, Tykra ziemajcze ir garbinga wira, kur kalbą mūsų įstaisiti troszka, O pac wadinos Dionizas Poszka.

Norint kasp žmogų myrti atszyko, Bet szlowi ano, ant amžių palika.“

Dionizo Poškos baublys kasmet sutraukia burius ekskursantų ir keliautojų pasižiūrėti didžiojo vargo poeto vertingo palikimo. — Tsb.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA.
Padėkos žodis.

Šiuo norime pareikšti padėką visiems tiems, kurie prisidėjo prie 17 metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo. Dėkojame p. Sutkaičiui už prisidėjimą su orkestru, kuris labai gražiai savo pareigas atliko. Taipgi „Dainos“ chorui ir jo vedėjui p. Kastantiniui, kuris kelias atvėjas gražiai padainavo. Ypač šį metų jaunus lietuvaitės choristės gražiai atrodė lietuviškais rubais pasipuošusios. Taipgi „Liaudies“ chorui ir jo vedėjui, p. Siručiiui, už gražių keleto dainų sudainavimą. Jaunai smuikininkei panelei Rutkauskaitėi, solistui p. Žemaičiui, solistei panelei Puteikaitei ir taipgi jaunuliu K. Ramanaukui, kuris pianine akordina gražiai pagrojo. Akompanistai panelei Ausevičiutei, kuri labai gražiai veik visiemis programo dalyviams akompanavo. Taipgi kalbėtojams už pasakytas kalbas, nors šį metų tas pareigas atlikti buvo kviečiami veik išimtinai jaunuoliai.

Taipgi dėkojame ir visai publikai už taip gausų susirinkimą ir pavyzdinę užsilaikymą ir už vienbalsų rezoliucijų priėmimą Lietuvos reikalais, irgi už aukas lėšų padėginimui.

Turime pripažinti, kad pas mus Richmond, Lietuvių Muzikalėj Svetainė, Lietuvos Nepriklausomybės šventę išgyvendino istorišką prasmę ir kas metas žmonių vis skaitlingiau susirenka, o šį metų dalyvavo virš tukstantis žmonių. Tai džiuginantis pavyzdys!

Liet. Muz. Namų Bendrovė, D. L. K. Gedimino Kliubas ir Vilniui Vaduoti Sąjungos Skyrius.

J. V. Grinius,
Šventei rengti raštininkas.

CLEVELAND, OHIO.
Minėjo 15 Metų Sukaktuves.

Vasario 24 d. Lietuvių Salės Bendrovė turėjo surengus gražų vakarą paminėjimui 15 metų kaip ši bendrovė susikūrė. Bendrovė iš pavienių narių Clevelande ir draugijų įsigijo nuosavą salę, kur visi lietuviai turi savo įvairiems reikalams patogų namą. Šįmet sukakus 15 metų, komitetas pradėjo smarkiai darbuotis, kad visą išsivairinti ir moderniškai įtaisyti, kad daugiau padarius įeigų.

Vasario 24 d. turėjo surengti gražų vakarą su įvairiu programmu. Programo vedėju buvo p. K. S. Karpavičius ir pasakė gražią kalbą salės reikale. Piano akordina puikiai pagrojo Vincas Vaitėnas. Solo padainavo supranas Florence Aleknaite. Gražiai dainavo, nors dar ir jaunutė. Turi gražų balsą. Petras Luiza ir Z. Gribė sudainavo porą komiškų dainų ir sykiu vaidino. Atliko gerai. Daug juokų buvo. Dailės Choras, vedamas Julius Krasnicko, sudainavo tris dainas. Choras šauniai pasirodė, nors dar jaunas. Akompanavo garsi pianistė Alzona Vilkelienė.

Akrono Jaunimo Kliubo nariai suvaidino P. Bajoro komediją „Pasaulis be moterų“. Vaidino: Pranas Rokus, Alfonsas Jocius, Petras Janickas, Vincas Daurilis ir Ignas Ališas. Visi vaidilos lošė labai gerai, pilnai drąsiai ir gražiai lietuvišką kalbą vartojo, nors šioj šaly gimė-auge. Garbė jaunimui už tokią gražų lietuviškumą! Jaunuoliai, daugiau panašų linkmybių atvežkit clevelandiečiams.

Taipgi ir daugiau akroniečių

buvo sykiu atvykę ir svečiavosi kaip kaimynė kolonija. Parengimas buvo gražus. Pelno liks apie \$100.00. P. G.

NEWARK, N. J.
Lietuvos Nepriklausomybės 17 Metų Minėjimas.

Vasario 16 d. Šv. Trejybės bažnyčioj buvo iškilmingos pamaldos už žuvusius Lietuvos Nepriklausomybės kovotojus, kurias atliko kun. Ig. Kelmelis. Pamaldose dalyvavo labai skaitlinga minia žmonių. Vasario 17 d., Šv. Jurgio draugijos salėj įvyko Lietuvos Nepriklausomybės 17 metų minėjimas su dainomis ir kalbomis. Programą atidarė rengimo komiteto pirmininkas, p. P. Elseika, perstatydamas šv. Cecilijos vedamą muz. A. Stanšausko chorą, sugiedojo Lietuvos Himną ir dar kelias daineles. Įžanginę kalbą pasakė vietinis kleb. kun. Ig. Kelmelis. Po to smuikininkas A. Brazauskas, akomp. panelei M. Urban, sugriežė keletą klesiškių kasnelių. Kalbėjo Newarko miesto majoro padėjėjas, p. E. Thomson, pagirdamas lietuvių neužmiršti savo tautos.

Gražiai padainavo K. Kraučinas. Dainos labai įspudingai išėjo. Kalba Vilniaus reikalais įgaliojotinis p. J. Steponaitis. Po jo kalbos buvo išplatinta daug Vilniaus pasų ir ženklelių. Dainavo vyrų ansambelis.

Kalbėjo adv. p. K. Paulauskas labai įspudingai lietuvių ir anglų kalbomis. Duetą padainavo p. J. Demskiutė ir J. Jociūtė. Taipgi mažų mergaičių ansambelis gražiai dainavo.

Vėl dainavo p. K. Kraučinas. Kalba Lietuvos Vice konsulas p. P. Daužvardis. Jo kalba gana ilgai užtruko, nes jis apibūdino Lietuvos ir Vilnijos klausimus.

Deklamavo eiles mažą mergaitę, D. Žiugždaitę.

Buvo renkama aukos Vilniaus reikalams. Stambesniais aukos aukojė: p. V. Boreika \$4.00, S. T. Gudas \$3.00, p. Katiulis \$2.00. Su smulkiomis aukomis ir Vilniaus pasais įėjo \$44.55. Padengus visas išlaidas, kurių buvo \$21.40, Vilniaus reikalais įgaliojotiniui p. J. Steponaičiui tapo priduta \$23.15.

Dėkojame programo dalyviams, Šv. Cecilijos chorui ir jo vadui muz. A. Stanšauskui, dainininkams, smuikininkui, kalbėtojams, taipgi ir visiems akotojams. Taipgi labai dėkojam kun. Ig. Kelmeliui, kuris veltui atliko pamaldas ir Šv. Jurgio draugijai ir jos menadžeriui, p. Makareckui, už suteikimą veltui salės.

Daugiausiai pasidarbavo šiam vakarui šie asmenys: p. Jociūtė, Demskiutė, M. Sekevičiūtė, E. Elseikienė, O. Valukoniūtė, B. Paliesiūtė, K. Balčiūnas, Z. Stankus, P. Kilda, J. Ponelis, Jr., S. Pocius, P. Elseika ir A. Sekevičius.

Newark, N. J. Lietuvių Bendro Komiteto valdyba:
Pirm. P. Elseika,
Rašt. J. Ponelis, Jr.,
Išdin. P. Kilda.

BINGHAMTON, N. Y.
Iškilmingai Paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės Šventę.

Pastangomis Vilniaus Vadaus S-gos vietinio skyriaus vasario 16 d., Lietuvių salėje, iškilmingai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės 17-kos metų sukaktis. Vakarą vedė p. K. Almanas, kuris baigdamas savo įžanginę kalbą, pakvietė Šv. Juozapo par. bažnytinį chorą, vedamą p-lės K. Vincius, kuris

sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir Maldą už žuvusius kareivius. Padainavo ir keletą kitų dainų. Kalbėjo Dr. J. Breivis, kuris aiškiai išdėstė, kad vasario 16-ta diena lietuviams reiškia tą patį, ką amerikoms 4 liepos — pasiluosavimas iš po svetimio jungo. Taipgi ragina jaunuolius, kad jie kalbėtų lietuviškai ir nesisarmatytų pasirodyti esą lietuviams. Dainavo O. Kazlauskaitė; jai pianu akompanavo p-lė Rakauskaitė. Kalbėdamas vietinis klebonas, kun. K. Skripka, perbėgo Lietuvos istoriją žilos senovės, kaip lietuvių tauta tais laikais buvo didelė, plati ir galinga. O kuomet Lietuvos nepriklausomybė buvo pasiglemžė rusai ir iš tų laikų mes nemaža turime pasisemti stiprybės, išvertmės ir pasirizimo. Kada nebuvo lietuviškos knygos nei mokyklų, nei jokios lietuviškos įstaigos — tikrieji Lietuvos sunys, kaip tai Dr. Jonas Basanavičius ir kiti, pasistiprinę savo tautos senovės didvyrių dvasia, stoji į tą kovą, kad atgaivinti Lietuvos nepriklausomybę ir įgyvendinti tą dvasią, tą garbinę senovę realybę. Jų dėka šiandien mes turime nepriklausomą Lietuvą. Tik kodėl mes taip mažai tepasidėdam prie jos tautiškaus reikalais? Toliau jis ragino jaunimą, kad eitų į lietuvišką mokyklą, kurią turi SLA. 50 kuopa atidarius. Padėkdamavo savo parašytus išlėraščius p-lė J. Petrauskaitė, kurie visiems labai patiko. Dainavo „Usoriai“, kurie gana gražiai pasirodė ir publikos buvo iššaukti pakartoti keletą sykių.

Rezoliucija priimta vienbalsiai, visų atsitojimu, prieš vokiečių ir lenkų kerštingus žygius. Programui užsibaigus tęsėsi šokiai iki vėlumi nakties. Parengimas buvo jauskas. Publikos salė buvo kupina. A. Lepa.

FITCHBURG, MASS.
Delei Seno Gyventojų Korrespondencijos.
„Tėvynės“ No. 8 tilpo korespondencija iš Fitchburgo, kur senas gyventojas nupiešia apie dirbtuves, draugystes ir taip toliau. Ar tiki pats Senas Gyventojas tam, ką rašo? Vargiai. Visų pirma, „popieros išdirbystės“ yra 11. Nekurios jų dirba net po 4 šiftus. Argi taip yra? Popieros nekuri išdirbystės stovi uždarytos jau 4 metai. Kurios dirba, tai ir nepilna laikas. Tas pats ir su kitomis dirbtuvėmis. Vienu žodžiu, darbai eina visai silpnai. Tai turėtų žinoti ir Senas Gyventojas.

Toliau Senas Gyventojas sakė: „Draugijų yra visokių. Palsėpinės 3, SLA. kuopa ir S. L. D. A., jaunuomenės“. Ką reiškia tos keturios raidės arba D. D. Literatūros? Ką gi tas reiškia? Jog tokių draugysčių, aš manau, ir Senam Gyventojui nėra žinoma. Tai kam gi ir rašyti?

Toliau sakė: „Veikimas tai apmireš“. Argi ištikro taip? SLA. 243 kuopa turėjo vakariene su šokiais, kas pavyko visais atžvilgiais. ALDLD. Turėjo vakariene su šokiais. Irgi galima sakyti pavyko, nors ir nebuvo tiek publikos, kaip S. L. A. parengime. Vasarą turėjome tris išvažiavimus. Ar tai neuženka del tokios mažos kolonijos? Aš manau, kad Senas Gyventojas tuose visuose parengimuose irgi dalyvavo. Tai kam gi sakyti, kad veikimas apmireš?

Toliau sakė: „Čeverikų išdirbystės moka tik \$14.50, tai žmonės meta darbą ir eina prašyti pas miestą valgyti“. Atlyginimas mažas, tai tiesa, bet lyginamas su maistu, tai yra ganėtinai tokių žmonių, kurie sutiktų dirbti dar už mažesnę algą, bi tik gauti darbą, nes žmonės suvargę. Apie me-darbo nėra nė kalbos. Tai tiek šiuo syk. Felix Jakštis.

WYOMING KLONIO
ŽINUTĖS.
Didelis Gazo Sprogimas.

Vasario 28 S. Paukščio name sprogo gasas, kuris išsiveržė iš kiaučių rinų. Užmušė keturis ir 13 sužeidė. Sprogimas sugriovė muros namą 2 augštų ir medinį taipgi dviejų augštų. Sprogimo metu name buvo daug žmonių, nes apatinė dalis turėjo užėigą. Moteris, kuri buvo pagimdžius dukterį iš vakaro ją Sheypuk Petrienė rado gatvėje griuvėsiuose gyvą. Praneša, kad ji sužeista tik biskų.

Petras Moran, 24 m., 125 So. Maple St., Kingston lietuvis atleistas užmuštas vietoje. Aplink per du blokus gatvių visų namų langai išbėrėjo nuo staigaus sprogimo, nes antras sprogimas buvo už dviejų minučių, kuris sunaikino dviejus namus. Liko kruva gruvėsių ir ugnis isiveržė staigiai. Kadangi S. Paukščio vieta yra žinoma visoje apylinkėje, tai ir žuvusių buvo daugybė. Gazo kompanija čia yra kalta, nes ji per savo advokatą pasakė, kad ištyrinės visą dalyką.

Kasyklose Užmušė Tris.
Kasyklose užmušė tris, tarpe jų ir lietuvi, Joną Kuzmą, 26 metų, Grove St., Edwardsville, Pa.
SLA. 35 Kp. Nariai Pavojuje.
Jonas Jurkšaitis, SLA. 35 kp. išdin., 51 Haskins Lane, Wilkes Barre, Pa., buvo nepaprastame nuotikiu — jo namus streikieriai norėjo susprogdinti. Sugriovė namo priangį, langai išlankstė. Tame name gyvena veik tik vieni lietuviai.

Streikas eina visu žiaurumu — vieni dirba, antri streikuoja. Mat čia yra dvi unijos (taigi jų reikalus — lai jos pačios sprendžia), bet kad lietuvių yra streiko palietę apie 1,000 žmonių — pusę jų SLA. nariai ir vieni prieš kitus kovoja. Čia yra ir pats SLA. įveltas į pienes. Šis Jono Jurkšaičio nuotikis yra pavyzdys: jei būtų užmušę jų šeiminę, tai SLA. but turėjęs pomirtinę užmokėti.

Darbas yra SLA. narių prieš narius, nes vieni yra vienos, o antri antros unijų nariai. Kur streikas eina? Nerašau ir niekas kitas nerašo apie tai. Bet užmušty yra jau trys, ružestų galybės. Ligonbučiai, kalėjimai pilni. Dinamitas vartojamas vienu prieš kitus.

Juozas Gudaitis, 115 kp. narys, yra pasidavęs į pašėlę ligę. Jį sumušė streiko sukury. Sakau, čia turėtų SLA. Pild. Taryba tarti savo žodį. Kaip sakau, yra palietę apie 10,000 žmonių; jų tarpe lietuvių yra mažiau — apie 1,000. Kuopos 35, 115, 12, 68, 1, 5, 6, 24 ir gal dar kelios kitos palietos.

Jonas J. Nienius.
LAWRENCE, MASS.
Kovo 3 d. įvyko Onos Kubilienės koncertas, pirmą kartą mūsų mieste. Žmonių prisirinko vidutiniškai, bet galėjo būti daugiau, mat mūsų publika iš seniau buvo suvadžiota įvairių „artistų“, tai žmonės į šį koncertą ir nekaip žiūrėjo — bijojosi būti apgautais, nes čia dar nelabai senai vienas „artistas“ dainavo, kuris buvo tiesioginiai nepakenčiamas. Žmonės galima apgauti tik vieną kartą, o ne visados. Ponia Kubilienė čia irgi buvo nežinoma, taigi žmonės, kurie ėjo į jos koncertą nežinojo, ar p. Kubilienė yra tikra dainininkė, ar tik yra moteris, kuri turi norus dainuoti.

Programas prasidėjo lygiai 7:30 val. vakare. Programą atidarius, p. Kubilienė sudainuoja tris lietuviškas dainas, man dar niekad negirdėtas. Žmonės jai ploja, vis dar lyg bijodamiesi. Antras programme buvo smuikininkas Buiniukas, kuris griežė labai gerai. Vėl p. Kubilienė dainuoja tris dainas. Publika jai jau „bysuoja“, jau iššaukia dainas pakartoti. Pianistė, Minkienė, išsina paskambina viena klasikinę dalyką labai gerai. Vėl p. Kubilienė išsina. Čia po jos dainų publika kelia jau didžiausias ovacijas. Kol p. Kubilienė baigė savo programą, publika taip sužavėjo, kad žmonės per jos programo pertrauką surinko pinigų ant gėlių, jas nupirko ir po programo įteikė jai su šokių užrašais: „Nuo visos publikos, kurią sužavėjai“. Artistė Kubilienė labai susijaudino ir publikai širdingai dėkojo.

Man toks įvykis matomas pirmą kartą koncerte. Aš labai džiaugiuosi, kad Lawrence žmonės, nepajėgdami savo katutėms išreikšti savo širdingumą artistė Kubilienei, išreiškė gėlimis. Po koncerto buvo sulotės „Kajetonas“ labai vykusiai. Senmergės rolė lošė p. Minkienė, kuri prijuokino publiką iki ašarų. Tėvo rolė lošė A. Jurga, nepakeičiamas tėvas Kajetonas. J. Siurela taip gerai vaidino, kad geriau negali būti. Tarnaitė — Julė Miliauskaitė, tikra gražuolė, vaidino puikiai. Po programo publika beveik visą laukia salėje pasirodant artistė Kubilienės ir visi ją širdingai sveikino ir linkėjo jai žavėti savo gražių balsu ir toliau mūsų lietuvišką publiką.

R. Balsys.
LOWELL, MASS.
A. a. Juzė Baistorienė (Kindariutė).

Kovo 1 d. su šiuo pasauliu atsisakė A. a. Juzė Baistorienė. Buvo dar tik 40 m. Mirtis pakirto ją netikėtai, nes buvo gavusi plaučių uždegimą. Ji buvo labai malonaus būdo ir geros širdies: visus gerbė, todėl ir ją visai gerbė. Jauna budama iš Lietuvos atkeliavo ir sunkiai turėjo dirbti medvilnės fabrike ir, kiek susitaupius, atsiėmė mažą sesutę ir broliuką, kuriuos leido mokyklon ir, išauklėjus, apsiėdė su A. Baistaru. Bet gyvenimas jau buvo kartus...

Velonė paėjo iš Paparčių kaimo, Trakų apskrįčio. Paliko liudėsy 3 brolius, seserį, vyrą, daug giminių ir draugų. Palaidota Šv. Juozapo kapinėse, su bažnytinėmis apeigomis. Labai daug žmonių lankė šermentis ir palydėjo į kapus.

Lai bus lengva tau šioj žeme. Iėj ilšėtis. Tariam širdingiausią ačiū visiems, kurie palydėjo ir prisidėjo prie palaidojimo.

K. Brolis.
SESERIAI MIRUS.
(Aukojau savo sesutei a. a. Juzei)

Sudiev sesute tu mūsų miela, Išlis ramybėj jau tavo siela. Keliaujį viena ir jau negrįši, Broliu ir sesės nebematysi. Tu čia budama mumi galėjai, Mums vargt vargėlį tu prigriebėjai.

Keliaujį amžių ramybės vieton, Tavo likimui taip jau žadėta... Liudi ir gaili tavęs broleliai, Ašaras lieja, verkia seselė. Ir giminėlės, draugai, kaimynai Ir jie nuliudė ir nusimine. Visi tarp savęs tik liudnai šneka Kad tavęs, sese, jie jau neteko. Jau ir paukšteliai nori čiulbėti, Bet tau, sesute, nebus girdėti Mirtis pakirto taip netikėtai, — Išsėkis amžių ramybės vietoj.

Brolis Kazys Kinderis.

SO. MILWAUKEE, WIS.
Svečiuose Pas Kenoshiečius ir Raciniečius Lietuvos Nepriklausomybės šventėje.

Vasario 17 d. nutarėm dalyvauti Kenosha, Wis., bendrame SLA. 212 kp. ir Katalikų Federacijos draugijų Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo šventėje. 10 val. ryte buvo Kenosha Šv. Petro bažnyčioje, kuri buvo pilna žmonių prisirinkusių. Vietinis klebonas atliko pamaldas už žuvusius del Lietuvos Nepriklausomybės ir pasakė pritaikintą gražų pamokslą, įvertindamas didvyrius, kaip tai: Dr. J. Basanavičius, Dr. Kudirka ir kitus, kurie pasišventė dirbo del lietuvių tautos labo.

Pirmą valandą popiet prisirinko publikos pilna parapijos salė. Vietinis klebonas, kun. Urbanavičius, atidarė programą, pratardamas kelis žodžius ir pakvietė parapijos chorą sudainuoti Amerikos ir Lietuvos Himnų ir kitas dainas. Po to perstatyta pakalbėti Kenosha miesto majoras H. Laughin. Jisai anglų kalboje pirmiausiai pasveikino susirinkusius su Lietuvos Nepriklausomybės švente. Po to kalbėjo, apibūdindamas Lietuvos istoriją, su kuria yra pusėtinai susipažinęs. Parapijos mokyklos vaikų orkestras, išlavintas seserų franciškėčių, įvairiomis armonikomis, švilpikėmis, bubnais ir kitokiais instrumentais tikrai publika sužavėjo. Kalbėjo Lietuvos konsulas iš Chicago, p. A. Kalvaitis, pirmiausia išgirdamas mokyklos vaikų orkestrą ir Kenosha lietuvių vieningumą, dirbant lietuvių tautos labui. Prisiminė ir dabartinius Lietuvos su Vokietija nesusipratimus del Klaipėdos krašto. Konsulas, varde Lietuvos valstybės, sveikino Kenosha lietuvių ir dėkojo už darbavimąsi Lietuvos labui. Kalbėjo p. J. Marcinkevičius (Martin), Kenosha miesto tarybos narys, plačiai apibūdindamas Lietuvos istoriją ir kviesdamas lietuvių, neatšizvelgiant į pakraippas, būti vienos šeimynos nariais ir dirbti lietuvių tautos labui. Trumpesnes kalbas pasakė: A. Jankus, C. Braze, J. Kasputis, J. Trakšelis ir J. Drukstenis. Laike prakalbų tęsėsi ir muzikališkas programos: dainavo chorai, solistai ir grojo orkestras.

Priimta trys protesto rezoliucijos: pirma prieš tuos, kurie sako, kad Amerikos lietuviai ištautėję; antra — prieš vokiečius Klaipėdos reikale ir trečia — prieš lenkus Vilniaus reikale.

Programas užbaigtas Lietuvos Himnu.

Racine.
Grįžtant namo, sustojome Racine. Čia programos dar tebesitęsė. Salė pilna žmonių. Vargiai susiradome vietas atsisėsti. Ant estrados apie 40-ties čia augusių jaunuolių choras, vadovaujamas vargomininko p. Kailekaičio. Gražiai sudainavo keletą dainų. Ponas M. Kasparaitis perskaitė protesto rezoliucijas prieš vokiečius Klaipė-

dos reikale. Rezoliucija priimta vienbalsiai. Girdėjau, kad čia kalbėjo miesto majoras ir dalyvavo visi lietuviai, nesiskirdami savo įsitikinimuose. Programo vedėju buvo p. M. Kasparaitis.

Turiu pasakyti, kad tokiuose parengimuose yra malonu dalyvauti, nes ten praktikuojama draugiškumas bei pagerbimas Lietuvos valstybės. Butų gerai, kad ir ateity tokie santikiai galiotų.

Svetys.

Paieškojimas
Julius Vaitkevičius, kilęs iš Plentos kaimo, Slabados valsčiaus, Alytaus apskrįčio, kursai 1929 m. gyveno Pittsburgh'e, Pennsylvania.

Ieškomasai arba žiną apie jį asmenys prašomi susižinoti su Lietuvos Psiuntinybe šiuo adresu:
LITHUANIAN LEGATION,
2622 — 16th Street, N. W.,
WASHINGTON, D. C.

SKAITYKITE KNYGĄ
EKSKURSIJA LIETUVON
Parašė A. A. SACKS
Knyga parašyta anglų kalba, todėl Amerikoje gimę- augę jaunimas turėtų šią knygą įsigyti ir susipažinti su Lietuvos bukle.
Kaina \$3.00
Gaunama „Tėvynės“ Adm.,
307 West 30-th Street,
New York, N. Y.

SKAITYKITE KNYGĄ
Lenkų Apaštalinimas Lietuvoje
(Istorinis šķicas 1387—1912)
Lenkiškai parašė
Kun. Kaz. Prapolianis,
Šv. Teol. Kand.
Iš lenkų kalbos vertė
PATRIOTAS
Kaina \$1.00
SKAITYKITE KNYGĄ
LIETUVIŠKA
CHRESTOMATIJA
Puslapių 180
Kaina 40c.
Reikalaukite:
„Tėvynės“ Administracija,
307 West 30-th Street,
New York, N. Y.

RIMBAS
MENESINIS SATYROS IR KRITIKOS ŽURNALAS
Jeigu nuobodumas
Prie tavęs vis kimba,
Tuoj, nieko nelaugęs,
Imk skaityti Rimbą.
RIMBAS kas mėnuo buna
daug juokingų dainų, paveikslų ir linksmy juokingų pasiskaitymų ir kritikos. Rimbas visiems iš peties kerta. Jei nesi matęs, prisiųsk 10c. gausi pamatymui. Prenumerata metams tik \$1.00.
Rimbass
131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JAUNOJI LIETUVA
Mėnesinis žurnalas
LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOMIS
32 dideli puslapiai gražaus pasiskaitymo.
Straipsniai apie Lietuvius, Apysakos, Eilės, Liaudies Dainos, Juokai, Patarlės.
Vienas Numeris 15c.
Du numeriai — sausio ir vasario — 25c. su prisintimu.
Agentams duodama geras uždarbis. Pinigus galima siųsti krasos ženklialiais (štamposis). Pinigus siųskit ir žurnalo reikalaukit šiuo antrašu:
JAUNOJI LIETUVA,
390 Lorimer Street,
Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

LINKSMAS SLA. 242 KUOPOS BALIUS.

SLA. 242 kuopa, gyvuojanti East New Yorko lietuvių kolonijoje, užgavėnų vakare, kovo 5 d., p. Kyburio salėje, surengė blynų balių. Svečių susirinko skaitlingas būrelis ir visi maloniai linksminosi prie smagios lietuviško orkestro muzikos.

Vakarieniaujant SLA. 242 kuopos pirmininkas p. X. Strumskis paaikšino šios kuopos susikurimo istoriją, kurios įsikurimo East New Yorko lietuvių kolonijoje svarbiausiu tikslu yra, kad sutrauktų į susivienijimą šioje apylinkėje skaitlingai gyvenančius lietuvių, kuriems nepatogu prigulėti prie kitų SLA kuopų, kuomet reikalinga į susirinkimus važinėti. Taipgi p. Strumskis pranešė, kad šiame vakare jis jau gavo kelių tautiečių pasižadėjimus įstoti į kuopą. Toliaus pakvietė pakalbėti SLA. Ido Globėją p. S. Mockų iš Boston, Mass., S. L. A. Sekretorių Dr. M. J. Viniką ir „Tėvynės“ redaktorių S. E. Vitaitį. Pakvietieji kalbėti pasakė trumpas pokilio dvasiai tinkamas prakalbėles, ragindami šio baltaus dalyvius prisirašyti prie SLA. 242 kuopos ir linkėdami kuopai išaugti į skaitlingą East New Yorko lietuvių organizaciją.

Šis SLA. 242 kuopos pokilis parodė, kad kuopa turi pritarimo šioje kolonijoje, jei taip mažai garsintas parengimas tokį skaitlingą būrį publikos sutraukė. Reikia tik kuopos veikėjams daugiau pasidaryti, o greitu laiku ši kuopa galės išaugti skaitlingai nariais ir gausi savo veikimu. Turint tokią parankią ir gražią svetainę, kaip p. Kyburio, kuris irgi yra šios kuopos nariu, galima suaruoti kas mėnesis po vieną vietą vakarą. Kuopa savo susirinkimus laiko kiekvieno mėnesio antrą ketvirtadienį toje pačioje p. Kyburio salėje. Patartina vietos lietuviams ateiti į kuopos susirinkimus ir prisirašyti prie SLA. 242 kuopos.

SLA. Narys.

NEPAMIRSKITE GRAŽUS PARENGIMO.

Brooklyne susidaręs komitetas rengia sekamą sekmadienį, kovo 17 d., Klasčiaus salėje, Maspeth, dainininkui Pramu Rimkui koncertą, bankietę ir šokių. Programas prasidės 4 val. popietų. Įžanga \$1 ir 50c. Vien į šokių — 35c. Bus gražus koncertinis programos.

Visus vietas ir apylinkės lietuvių nuosirdžiai kviečiame atsilankyti. Turėsite progos pasiklausyti gražaus programo ir smagiai pasilinksminėti, pasižinti prie gero orkestro muzikos.

Rengėjų Draugas.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Lankėsi „Tėvynės“ Redakcijoje SLA. veikėjas p. Kostas Demikis iš Wilkes Barre, Pa. Jis atvyko New Yorko tulum laikui apsigyventi, jei pavyks gauti bent kokį užsiėmimą. Mat pastaraisiais laikais Wilkes Barre apylinkėje angliakasyklose darbas suparalizuotas dėl einančios kovos su kasyklų savininkais ir tarpe pačių angliakasyklų. Sulig p. Demikio pasakojimu, senoji angliakasyklų unija yra parsidavus angliakasyklų savininkams ir yra virtusi kuone kompanična unija. Todel besikuriančiai naujai unijai kliudo ir visu griežtumu priei ją kovoja tiek senosios unijos prietarėjai, tiek angliakasyklų savininkai ir miestų bei miestelių valdžios su policija. Kuo ta kova baigsis, sunku numatyti ir

tokia padėtis labai skaudžiai palietė tos apylinkės darbininkus angliakasyklus.

RENGIASI PAGERBTI ANTANĄ KANDROTĄ.

Dar ir šiuo laiku maža rasis senesniųjų lietuvių, kurie neatšimintų arba nežinotų Antano Kandroto — draugiaus lietuvių. Ir tiesa, šį mūsų viengentį, S. L. A. narį, niekas negali užmiršti, kaip jis, dvidešimtis penki metai atgal, rodė savo jėgas ir tuo budu garsino lietuvių ir Lietuvą tarpe svetimauciu Amerikoje. Jis buvo vienas tų lietuvių veteranų, kuris netik nesidrovėjo vadintis lietuviu, bet ir reikalavo jį lietuviu vadinti. Kaip pavyzdingas lietuvis tarpe svetimauciu jis turėjo kuo pasirodyti, tai savo jėga, kilnodamas sunkius daiktus ir vėliau risdamasis su žymiausiais pasaulio ristikais. Tuo jis pusėtinai paskatino ir mūsų jaunimą linkti prie sporto ir garsinti lietuvių. Nemaža jaunuočių, jų tarpe ir Jack Šarkis, kuris kaip sunkiojo svorio pasaulinis čempionas, irgi prisidėjo prie lietuvių vardo garsinimo.

Atsižvelgę į šiuos p. Antano Kandroto nuopelnus, Brooklyno lietuvių rengiasi surengti jam 25 metų sukaktuvių progą pagerbimą, kur bus sutraukta senosios ir jaunosios sporto ir meno jėgos, (jų tarpe, rodos, dalyvaus ir Jack Šarkis), kad pademonstravus, ką per tą laikotarpį lietuvių sporto ir lietuvių sritį yra atsiekę. Pagerbimas įvyks sekmadienį, gegužės 5 d., didžiulėje Arcadia Hall, Brooklyne. Kad pagerbimą padarius visapusiai sėkmingu — Brooklyne iš vietinių įtakingų lietuvių sudaryta komitetas, kuris išanksto dirba, idant sudarys gerą programą ir sutrauktų minias žmonių.

Patartina visiems vietiniams ir apylinkės lietuviams į šį pagerbimą parengimą jau dabar rengtis ir gegužės 5 dieną skaitlingai atsilankyti.

Rep.

PAGERBĖ PONIĄ GARŠVIENĘ.

Kovo 4 d., Kazių dienoje, Moterų Vienybės narės suruošė Tony's valgykloje, Brooklyne, poniai Kazimierai Garšvienėi vardadienio pokilį. Mat ponis Garšvienė yra Moterų Vienybės pirmininkė ir nuosirdžiai darbuojasi šios draugijos labui.

Be Moterų Vienybės narių, pokilyje dalyvavo ir apie dešimt vyrų. Vakarieniaujant pasakta daug įdomių kalbų, apibūdinant ponios Garšvienės veiklą dar senesniais laikais, kaip scenos meno veikėjos, kuri gražiai vaidindavo žymesniuose scenos veikaluose. Pareikšta daug nuosirdžių linkėjimų jubilatei. Vakarienis buvo labai linksmas ir jausmas.

Dalyvavęs.

SLA. VEIKEJAS NAUJAME BIZNY.

Ilgus metus nuosirdžiai dirbantys SLA. labai veikėjas, per pastarųjų keliolika metų gyvenę St. James, L. I., p. A. M. Augunas, įsikūrė Brooklyne naują biznį, degtinės, vyno ir likierių sandėlį (wholesale). Naujas p. Auguno biznis atidarytas apie vidurį šio kovo mėnesio adresu: 431 Grand St., Brooklyn, N. Y. Netenka abejoti, kad Brooklyno lietuvių parems savo tautietį, nes neteko girdėti, kad kitas lietuvis būtų panašiamu biznyje. Todel lietuviams bus paranku šiuo žvilgsniu gauti savo tautiečio ir sąži-

ningo žmogaus, kokių yra p. Augunas, patarnavimą.

Rep. Kaukšt.

KOMP. ZILEVICIAUS PASKAITA.

Sekmadienį, kovo 31 d., 8 val. vakare, Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, kompozitorius J. Zilevičius skaitys paskaitą temoje: „Lietuvių kanklės mitologijos laikuose“. Įėjimas į paskaitą visiems nemokamai. Kiekvienas įdomaujantis lietuvių muzika turėtų atsilankyti į paskaitą ir sužinoti lietuvių kanklių reikšmę senaisiais laikais, kuomet kanklininkai žadino lietuvių tautinius jausmus garsiams ir galingiems Lietuvos kunigaikščiams viešpataujant.

Muzikantas.

DAILĖS IR MENO RATELIS NETURI NIEKO BENDRO SU TAUTININKŲ KLUBU.

Pereitame „Dirvos“ numeryje mes pastebėjome kažm kokių reporterio raštą, kuriame sakoma, kad Brooklyno lietuvių Tautininkų Klubas suorganizavęs „Tautininkų Draugijų Centrą“, į kurio sąstatą, kaip vienas iš to centro narių įeina ir lietuvių Dailės ir Meno Ratelis.

NEKROLOGIJA

McADOO, PA.

A. a. Juozas Paulavičius, Narys SLA. 54 Kp.

Vasario 23 d., 1935 m., pasimirė SLA. 54 kuopos narys Juozas Paulavičius, sulaukęs vos 44 metų amžiaus. Velionis išbuvo SLA. 54 kuopos nariu 11 metų. Iš Lietuvos paėjo Vėkunų kaimo, Darsuniškio parapijos, Vilniaus rėdybos. Atvyko į šią šalį dar jaunu budamas.

Palaidotas vasario 27 d., Sheandoah lietuvių laisvose kapinėse. Paliko dideliu nuliudime žmoną, tris dukteris, vieną sūnų ir du brolius. Musų kuopa ir visi nariai tariam Tau, mielas Drauge, paskutinį sudie ir ilseis ramiai šios šalies šaltoje žemelėje. Tavo draugai ir pažįstami ilgai Tavęs neužmirš.

V. Labutis.

TREVESKYN, PA.

A. a. Jurgis Gabris, Narys SLA. 90 Kp.

Šiuomi norime padėkoti visiems suteikusiems paskutinį patarnavimą mūsų mylimam tėveliui, kurį ištikio baisi nelaimė prie darbo sausio 28 d. Angliakasyklose velionį pagavo karai ir užmušė ant vietos. Kadangi mes visi vaikai gyvename toliau nuo jo, tai nutarėme pasirašyti pas jį sesutę ir švogerį Dereskevičius, Bridgeville, Pa., kur butų visiems arčiau ir parankiau pasiekti šermentis, kad velionio draugai ir pažįstami galėtų velionį aplankyti. Mūsų tėvelis, velionis Jurgis Gabris buvo SLA. 90 kuopos nariu, Bridgeville, Pa., bet kuopa nežiūrėjo savo mirusio nario, vien sakė pertoli gyvena nuo kuopos, bet velionio lavonas buvo pašarvotas Bridgeville ir visi tai žinojo. Aš taipgi esu SLA. narė ir per ilgus metus dirbu del organizacijos gerovės. Todel tokiu SLA. 90 kuopos pasiūlymas labai nedraugiškas. Juk mes tik tam ir prigulim prie SLA. kad susirgus gauti pašalpą ir kad mirusius palaidotų.

Taigi ir musų tėvelio šermentyse budėtojais buvo tik jo ypatiški bei musų šeimos draugai, iš kuopos nebuvo atsiųsta nei vienas budėtojas. Kuomet atėjo laikas laidojimo, tai priėmė tik du rinkti grabnešiai, tad ačiū draugams J. Svetkaus-

Kad plačioji visuomenė nebūtų toliau klaidinama, mes, žemiau pasirašiusieji, priversti štai ką pareikšti: Didžiojo New Yorko lietuvių dailininkai, susipietę į Dailės ir Meno Ratelį, nieko bendro neturi ir namo turėti su Brooklyno Tautininkų Klubu, arba jo „Tautininkų Draugijų Centru“.

Mes, kaip meno žmonės, taraujame plačiosios visuomenės sluogsniams, plačiai Amerikos lietuvių visuomenei, o ne kokiam nors klubui, įsikuriam Brooklyne. Pagaliau mes išvisio nieko bendro nenorime turėti su politiškais klubais ir su „meškeriojimais“.

Elena Puras — vice pirmininkė, Ricardas Kurdinaitis — sekr.

RENGIASI MINĖTI JUOZINES.

Antradienį, kovo 19 d. yra Juozų varduvių diena. Kadangi Brooklyne randasi daug gerų Juozų, tai ir rengiasi Juozines linksmai minėti. Minėtą dieną apie 8 val. vakare, Juozinės bus minimos linksmo žemaičio Juozo Blažinsko restorane, 105 Grand St., Brooklyne. Juozai ir visi jų draugai sueikite, nes bus linksmas vakaras.

Rimbis.

kui, A. Bakanui, J. Miliauskui, J. Litvinčiui, kurie patarnavo kaip grabnešiai. Taipgi dėkojam visiems už suteiktus karus, gėles ir už paskutinį patarnavimą palydintį į kapus. Niekuomet neužmiršime to. Nemanėm, kad turime tiek daug draugų lietuvių ir svetimauciu tarpe. Sirdingai ačiū visiems!

Ilsėkis mielasai Tėveli ramiai šaltoje Amerikos žemelėje, o mes pasilikę niekados Tavęs neužmiršime. Nuliudę vaikams, giminėms ir draugai.

M. Savukaitienė.

P. S. Kurie norite platesnių informacijų del musų tėvelio mirties, malonėkite kreiptis mano vardu šiuo adresu: P. O. Box 262, Cuddy, Pa.

MT. GREENWOOD, ILL.

A. a. Aldona Piežis, Narė SLA. 178 Kp.

Vasario 13 d. palaidota jauna lietuvaite Aldona Piežis šv. Kazimierio kapinėse. SLA. 178 kuopos vėliava plevėso atiduodant paskutinį patarnavimą ir pagarbą savo jaunai narei, kuri apeleido šį pasaulį vos praėjusi gyventi. Liudnos buvo apeigos ir kapinėse dalyvavo labai daug žmonių. Kuomet šios parapijos klebonas sakė paskutinius atsisveikinimo žodžius ir kalbėjo graborius J. J. Bagdonas, tai mažai kurių akys nebuvo matomos ašaros. Visi velionę mylėjo ir su skaudančiomis širdimis ją laidojo. O ką ir bekalbėti apie velionės tėvelius, kurių skausmų jokių ribų nebuvo ir girdėjosi tik skausmo ašaros ir aimanavimai.

Po liudnų apeigų ir sulaute pasislėpę už juodo debesėlio... Graborius Bagdonas pakvietė visus palydovus į velionės tėvų namus užkandžiams. Nors velionės tėveliai pasilikę nuliudę, šiuomi dėkoja giminėms ir draugams už gėles ir už mišų užpilkimą, o SLA. 178 kuopos nariams ir narėms dėkoja už iškilmingą atidavimą paskutinio patarnavimo jų velionei dukrelei. Kuopos pirmininkas B. Valantinas kuopos vardu pasiuntė velionės Aldonos pagerbimui ypatingai bei musų šeimos draugų gėlių vainiką. Musų kuopos pirmininkas p. Valantinas visuomet nuosirdžiai patarnauja visiems nariams kaip linksmoje, taip ir liudnoje valandoje. Graborius J. J. Bagdonas

gražiai patarnavo laidotuvių apeigose. Ačiū visiems! O velionei Aldonai tariau: ilsėkis ramiai šaltoje žemelėje kilni lietuvaite. Nuliudę Palydovus.

NEW KENSINGTON, PA.

A. a. Juozas Ivoška, SLA. 192 Kp. Narys.

Velionis Juozas Ivoška, buvęs pasaulinio karo veteranas, iš Lietuvos paėjo Panevėžio apskrįčio, Anykščių parapijos, Padvarnynų kaimo. Į Ameriką atvažiavo 1913 m. ir visą laiką gyveno aplink Pittsburgh, Pa. Į kariuomenę paėmė 1917 m., kurioje išbuvo beveik metus ir pargrįžo 1919 m. į New Kensington, Pa. Apsivedė 1923 m. su Izabele Ančeravičiūtė. Iš Lietuvos paeina Kalvarijos apskrįčio, Rudaminos parapijos, Šeštakovo kaimo ir išgyveno visą laiką New Kensington, Pa. Įsirašė į SLA. 192 kp. kovo mėnesį, 1929 m., vos turėdamas 30 metų amžiaus. Velionis pirmiau prigulėjo prie APLA. 9 kp. ir prie lietuvių Piliečių Klubu, bet kai užėjo šita nelaboji depresija, tai tuoj turėjo dvi minimas draugijas apeisti, o prie SLA. 192 kp. dar laikėsi.

Velionis sirgo daugiau kai du metu vėžio liga ir kai velionį paėmė ta nelaboji liga, tai dar nenorėjo pasiduoti ir dirbo daug metų laiko sirgdamas. Bet kai velioniui atėmė visai sveikatą, tai buvo priverstas užsimalduoti į pašalpą kovo 3 d., 1934 m., SLA. 192 kuopoj. Velionis ką nedarė, išvažinėjo visur pas gydytojus sau sveikatos ieškoti, buvo dviejose veteranų ligoninėse, bet išgyti iš tos baisios ligos negalėjo.

Velionis Juozas su šiuo pasauliu persikyrė Hines iš ligoninėje vasario 17 dieną, 1935 m., vos sulaukęs 36 metų amžiaus. Buvo linksmo budo žmogus, su visais draugais ir kaimynais nebologausia sugyveno. Paliko dideliu nuliudime savo mylimą moterį Izabelę, mažą sunelį Juozuką vos 10 metų amžiaus, brolių Daminiką, kuris gyvena New Kensingtone ir Lietuvoje paliko seną motiną, vieną brolių Antaną ir tris seseris: Aneliją, Ursulę ir Damicelę.

Prie velionio karsto buvo daug apdėta gyvų gėlių vainikų nuo velionio mylimos žmonos ir sunelio, nuo brolio Daminiko, nuo švogerio J. Miliausko, nuo draugų Virbickų ir nuo S. L. A. 192 kuopos, taipgi įvairių organizacijų, visų negaliu nei suminėti. Velionio laidotuves atsilbuvo vasario 23 d. su bažnytinėmis ceremonijomis šv. Juozado bažnyčioje ir palaidotas Unijos kapinėse, New Kensington, Pa. Palydovų buvo labai daug, giminių, draugų, pažįtamų vietinių ir iš apylinkės. Tik gaila, kad oras buvo labai blogas, tai daug automobilių nepribuvo. Bet vistiek palydėjo apie 20 automobilių.

Mylimas Juozai, Tu buvai mums reikalingas, mes ilgai, ilgai Tavęs galėsime, tavo gražius darbus minėsime ir laikysime Tave pavyzdžiu. Mes visi tariam: amžiną atilsį Tau drauge, lai buna Tau lengva Amerikos žemelėj ilsėtis sunkius skausmus iškentėjus.

Jonas Svipas, SLA. 192 kp. sekr.

SKAITYKITE KNYGĄ

GEOGRAFIJA

arba

Žemės Aprašymas

Puslapių ---- 467

Kaina ---- \$3.00

Rašykite šiuo adresu:

„TĖVYNĖS“ Adminstrac., 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

SKILVIO NESVEIKUMAI GALIMA PALENGVINTI BE PEILIO

Bereikalingai nesikankinkite prarugusiu, išpūstus skilviu, po valgiu sunkumu ir kitais skilvio nesveikais, pacinanciais nuo nerrugimo viduriuose Gnaužanti, erzinti skausmai, paprastai pasireiskiant po valgiu, gali but sulaikyti umai be operacijos ir be išlikimo iš darbo.

KARBOMINT Mittellai (Powder) sunaikina rugštis ir gazų sudaromus skausmus ir momentaliai apdengia ir apsaugoja skaudamas vietas nuo erziniom skilvyje susirinkusiais prarugimais. Kartu išplauja lauk tuos nuodus, kurie yra priežastimi skausmų. Išpildykite žemiau esantį kuponą ir šandie pasiuskite į KARBOMINT CO., Dept. T., 529 Hudson St., New York, N. Y.

Malonėkite išsiųsti man dėžutę Karbomint Powder, sutinku užmokėti paštorui \$1.00 kuomet pristatys man siuntinį. Vardas Adresas Miestas Valst.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICŲ PARENGIMAI

ALBANY, N. Y. — SLA. 235 kuopa rengia linksma metinį užgavėnų balių kovo 24 d., St. Casimir's Hall, 309 Sheridan Ave., pradžia 7:30 val. vakare. Turėsime skanių valgių ir gėrimų ir kiekvienas turėsite progos laimėti prie įžangos tikiety penkis dolerius. Gros lietuviskus ir angliškus šokių. Malonėkite visi skaitlingai dalyvauti, o laiką praleisite linkmai. Įžanga asmeniui tik 30c. — Kviečia Rengėjai.

PRIDUODA NAUJOS SPĖKOS IR GYVUMO SILPNIEMS

Žmonės, kurie del senatvės arba kitokios priežasties jaučiasi silpni ir nesveikūs, atgauna savo jėgas, sveikatą ir pasidaro stipresni ir gyvesni po to kaip jie vartoja NUGA-TONE. NUGA-TONE yra pastebėtinai vaistas del moterų ir vyrų, kurie susilaukė senatvės. Jis padaro juos sveikesniais, tvirtesniais ir priduoja jiems naujų spēkų darbui. Jeigu jūs esate senas arba silpnas, pamėginkite NUGA-TONE. Po kelių dienų jūs pastebėsite didelį pagerinimą. NUGA-TONE parduodamas visose vaistinyčiose. Ne primkite pamėgdiojimų. Niekas kitas jums nepagelbės taip kaip NUGA-TONE. Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealy Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

Kuopos Susirinkimas

Providence, R. I. SLA. 347 kuopos susirinkimas įvyks kovo 24 d., 2 val. po pietų, L. P. P. Klubo svetainėj, 208 Charles St. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti savo mokesčius, kad nerekėtų raštininkui vaikščioti po namus ir rinkti mokesčius.

V. J. Bankauskas — sekr.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS
Laisnuotas Graborius ir Balsmuotojas.
Apradau visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiau rėms rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co., 50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukūm, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

PAIN-EXPELLER

Nuo Geliamaų Svarnių

naudokite

ANCHOR PAIN-EXPELLER

Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus

KILLS PAIN

Bremen-EUROPA

Didelė EKSKURSIJA LIETUVA

Rengia ir prižiūri Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjunga Amerikoje

Populiaru Kabininiu Garlaiviu

“STUTTGART”

Išplauks iš New Yorko

BIRŽELIO 5 d., 1935

tiesiai be persidėmo į Klaipėdą

TREČIOS KLESOS KAINOS: 15 NEW YORKO Į KLAIPĖDĄ \$97.50

Į ABI PUSI Į KLAIPĖDĄ IR ATGAL \$167.00

Pridedant Jaun. Valst. Takas

HAMBURG-AMERICAN LINE • NORTH GERMAN LLOYD

METINĖ PRENUMERATA

(\$) TIKTAI VIENAS DOLERIS (\$)

Naujiems Amerikos Lietuvio Skaitytojams ir dar Reikšmingas

SIENINIS KALENDORIUS DOVANAI

Amerikos Lietuvius beartinės kripties 8-nių puslapių laikraštis. SKAITYK, ŽINOSI, KAS PASAULY DEDAS

Iškė Vieng Dolerį (\$1) Konvertan ir pasiūk žemiau paduotu adresu, o laikraštis Tamsta lankys per lėišius Metus.

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.